5 JAN 1954

No. 1—VOL.-LII

FRIDAY,
1ST JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

★

A PLEDGE

Unto to the Church. Universal, which is the depository of all ancient wisdom and the school of all modern thought; which recognises in all prophets a harmony, in all scriptures a unity, and through all dispensations a continuity; which abjures all that separates and divides, and always magnifies brotherhood and peace; which seeks truth in freedom, justice in love and individual discipline in social duty; and which shall make of all sects, classes, nations and races, one fellowship of men—unto this Church and unto all its members, known and unknown throughout the world, we pledge the allegiance of our hands and hearts. Amen.

—"The Community News," New York.

★

PEACE MOVEMENT

(DR. JOHN HAYNES HOLMES)

I WONDER if the world has ever seen anything quite like the present movement for peace. Yes, the period of the Crusades was such a time. Under the whip-lash of Peter the Hermit, whose preaching of the First Crusade is the greatest single preaching achievement known to history, millions of people rose up en masse to recapture the Holy Sepulcher, and leaving their homes and farms and shops behind them, swept to the East like a devouring flood and changed the face of the world.

There are great differences, to be sure, between these two events. Thus, the Crusades were an army which included kings and lords as well as peasants, whereas the peace movement today is fundamentally a movement of the common people to save themselves from the doom which seems now impending upon our civilization and culture.

Again, the Crusades were a Christian undertaking, moved by the superstitions as well as the faith of Christianity. This kept the movement well within the bounds of Christendom, whereas our peace cause to-day embraces the whole of humankind. Deeprooted in the hearts of men of every colour, creed, and class, it is literally a universal attempt to save the race before it is too late.

The Crusades, though prompted by religion, were, none the less, savage, cruel, barbaric. But our peacemakers to-day desire nothing quite so much as the implanting here and now within the hearts of men of the virtues of kindliness and love. Through these inward manifestations of the spirit alone can triumph come to our cause.

It is obvious that our comparison is defective The Crusades, after all, were a war, ferociously sustained through centuries of time. But our movement is for peace, a universal uprising of men to gain a great idealistic end. In every nation of the world, vast numbers of people are dedicating themselves to peace. In every religion we have millions of mankind concerned with bringing in goodwill and brotherhood upon the earth. When was there ever so potent and widespread a movement for the liberation of the race? Surely, now, if only because of the sheer momentum of a cause involving the high resolve of unnumbered myraids of mankind, we must attain our end. Multitudes now alive will live to see the day when "they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruning hooks; nation shall not lift sword against nation, neither shall they learn war any more."

—By Courtesy of 'The Community News' New York dated October 4, 1953.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

Telegrams "META" Brokenhill.

Phone 298. P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in Manufacturing OVERALL AND BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 1ST JANUARY, 1953

The New Year

WHILST we are on the threshold of a new year our mind naturally goes to the past and if the past has been good we ask God's blessings that the future may also be like the past. If the past has been unhappy we fervently pray for a brighter future.

Throwing a cursory glance at the year that is just ending we find that it has neither been too bad nor too good. On the good side the people of the world in general are happy that the Korean war has, for the time being at least, ended and bloodshed has stopped. It may not, it does not, please those who always seek war in order to exploit it to serve their own ends. Such people are unfortunately plentiful in this world and it is through them that the world is suffering so much. Their greed for power and wealth has no bounds and they are the worst murderers that abound the world.

Mrs. V. L. Pandit, President of the United Nations General Assembly, has struck an optimistic note in saying "that the chances of peace are greater at the moment than they have been for some time." Though we are not able to share her optimism there is not a soul who will not say Amen to what she has said. In a way Mrs. Pandit is right for there seems an earnest desire for peace everywhere, even in South Africa, where the Nationalists have been found unbending. All seem to want peace but do not seem to know how to get about it. The one unfortunate thing of the past year has been that those who seek peace have been going about the wrong way to achieve it. Nevertheless there have been bright spots here and there and one has been the conference of the Church leaders that took place not long ago in Pretoria to deliberate on the question of bringing about racial harmony, the lack of which seems to be the root cause of most of the trouble not only in South Africa but in most parts of the world.

The dark side of the picture is the bloodshed that has been taking place in Kenya, where the so-called Mau Mau are causing a great deal of trouble. Not much can be said in favour of the authorities concerned either for they are trying to bring about peace by violent methods. While wholesale killing is going on there we find that Nature is not sitting quiet. She is taking a heavy toll which is witnessed by the numerous cases of train disasters, the outstanding being the one that has just taken place in Newzealand, and the air disasters, which seem to be taking place too frequently, not to speak of the many minor ones like drowning etc. The tragedy is that these attract our attention more than those that result out of our own misdeeds. If people die in their numbers all of a sudden in one lot by some natural calamity it draws our attention immediately and our hearts are full of remorse but how many die in this world individually every minute either by natural causes or by misgovernment? We have no account of those nor do we give the slightest thought to it. These occasional shocks should therefore act as a reminder to man to be humble and prayerful at all times for it is not he who rules but there is a Supreme Power that rules the destiny of the world.

In so far as we are concerned personally as non-Europeans who consider themselves injured by a hostile Government and feel that our lot has not been a happy one during the past year, have nothing much to grumble. We have not suffered very much physical injury. If fact it would not be wrong to say that we have sacrificed our manhood—our self-respect to a certain extent for the sake of our material interests, which is a sign not of progress but retrogression on our part. Rather than blaming the Government for the ills we suffer we should blame ourselves for allowing ourselves to suffer those ills in our anxiety to sustain our bodies which are destined to be perished however much we try to pamper them. Nature is warning us day in and day out of that fact but we are too blind to take heed of it.

Thus when we come to think of it man has really to blame not the other man for his sufferings but himself for having wilfully enslaved himself to man instead of realising that it is the Heavenly Father who is the keeper and the destroyer of His creatures and that man has to obey His Law above everything even at the risk of his own life. That is the lesson that we have to learn at the dawn of the New Year. May the New Year, bring peace, happiness and prosperity to all and may it give wisdom, strength and courage to the rulers and the ruled to follow the path of righteousness.

Nothing Short Of War

THE South African Indian Organisation, according to Press reports, is anxious that India should withdraw the Indian question from the United Nations This anxiety has been prompted by a statement made on behalf of the Union Government that the latter were prepared to negotiate with India and Pakistan direct but not through the United Nations. The leaders of the South African Indian Organisation are trying very hard to persuade India and Pakistan to submit to the wishes of the Union Government. The leaders of the South African Indian Congress have, we think very rightly, deprecated this move on the part of the Organisation. Whilst we do not agree with the Congress on many matters, particularly its methods, we certainly believe that the principles for which it is fighting are unchallengeable. There can never be any compromise on matters of principle. The Organisation, unfortunately, views things purely from a materialistic point and is ever ready to compromise if vested interests are safeguarded. Thus to-day though the leaders of the Organisation, who are vociferous in condemning the Group Areas Act, which the Indian community has with one voice totally rejected, are ever ready and alert to pick up crumbs wherever they are thrown. This the Government are fully aware of and are taking every advantage of implimenting the Act piece meal.

As an illustration, we know of only one place where a total boycott of land sale under the Group Areas Act took place by Indians and that was Ladysmith. In Durban and its surroundings the Indians,, we regret to have to say, are not missing any opportunity of purchasing land wherever it is available. And these are the very people who are also the loudest to shout against the Group Areas Act, and they are people who

want India and Pakistan to withdraw the Indian complaint against the illtreatment of her nationals in South Africa.

It should be remembered that the question is no longer one of illtreatment of Indian nationals. It is one of discrimination based on race and colour countenanced by law. It does not affect Indians alone, it affects all non-Europeans. It is a vital question of principle which applies to the whole world. It is a question which has to be settled once for all by the United Nations. It is not, nor can it be, ever a question of domestic concern of any particular country. It is an international question.

If Indians in South Africa wish to sell their souls in order to safeguard their vested interests it is their own concern. They cannot expect India or Pakistan to help them do so.

We are second to none in our desire to see a peaceful solution of the racial problem in South Africa. But we fear very much that in the present circumstances it will never be solved without a war. If Europeans were in our place they would never have tolerated such conditions for one minute. There would have been war long ago. In our case when we speak of war we do not mean a violent war. We mean a non-violent war which entails self-suffering to the extent of being tortured to death without bearing the slightest hatred towards our adversary nor raising even a finger against him. Unless we are prepared for this we are doomed and we have no reason to blame anybody but ourselves. If we have not even a spark of manhood in us to stake our lives for higher things in life we surely deserve our fate.

NOTES AND NEWS

So-Called Civilised Teaching Barbarism

Under the heading "An eye for an eye," the London 'Daily Herald' commented on a report from Kenya that a Mau Mau leader was offering so much a head for "kills" by his followers. In a leading article the paper said: "A dead European is worth £6 to the killer and a dead African loyalist 50s., so the Africans copy the deplorable example set by some British elements in Kenya. "Barbarism is taught by those who call themselves civilised to the very people whom they despise as primitive, backward and barbarous. "Could there be more glaring proof of the explosive train of evil consequences which evil methods must ignite? And could there be any policy worse than this, of an eye for an eye and tooth for a tooth, or one more likely to ruin any change of achieving true peace and partnership in Kenya. "Let us now have as quickly as possible, the report of the official inquiry into the use of such practices by British troops, and the clearest assurance that they have not merely been forbidden by order, but abandoned in fact."

U.S. Bishop On Africa

South Africa need to spend £300,000,000 a year for the next 10 years to provide adequate housing for her Native workers, but was spending less than £300,000 for public housing now, Methodist Bishop John Wesley Lord said in Boston last week. The Bishop, who has recently returned from a tour of Africa, said that the Union's biggest problem was housing and the situation was "near disaster." He said that 10,000 people were on waiting lists for non-European housing projects in Capetown. He said that there was a serious lack of public interest in improving the squalid conditions in which Native workers were forced to live, sometimes 15 miles from cities in which they were employed. Living standard in these locations were sub-human. However, with the co operation of their White rulers, the Africans themselves could find a peaceful solution of the Union's problems, said the Bishop. He said that the Mau Maus were not typical of the vast majority of Natives. "I heard more about them here than I did in Africa." He added: "The African doesn't want the White man to leave. He is proud of his Western clothes. If you meet him half way he will respond generously and intelligently." Referring to the causes of the Mau Mau uprisings, he said: "I understand that certain British administrators in Kenya were unwise persons. He added that Communism was no threat in Africa. "I asked some men in the Government there about it and they laughed at me. There is no infiltration at all.

Federal Parliament To Meet On February 2

The Federal Prime Minister's office in Salisbury announced last week that the Federal Parliament would meet for the first time in Salisbury on February 2, 1954. In addition to being Prime Minister, Sir Godfrey Huggins will retain the portfolios of External Affairs and Defence. Just under 80 per cent of the registered voters in the Federation of Rhodesia and Nyasaland went to the polls in the election for the Federation's first Parliament on December 15. The total number of registered voters cast was 53,367. The state of the Parties is: Federal Party, led by Sir Godfrey Huggins, 24 of the 26 seats for ordinary elected members. Confederate Party, one seat. This seat was by the leader of the Party, Mr. J R. Dendy Young. Independents, one seat This seat was taken by Dr. Alexander Scott, in Lusaka. In Southern Rhodesia, one European and two Africans have been elected on the common voters' roll to represent African interests. They are all Federal Party supporters. Sir Godfrey Huggins can, therefore, rely on the support of 27 out of the 35 members of the first Federal Assembly. In addition to these members, two Europeans and four Africans have been chosen to represent African interests in Northern Rhodesia and Nyasaland. They are non-party representatives.

Racial Discrimination In British Hotels Criticised

Mr. Gwilym Lloyd George Minister of Food, is reported by Sapa-Reuter to have said that he deplored racial discrimination in British hotels. He would be exceeding his powers if he used the licensing regulations for catering establishments to stop it. He had been urged to do this in the House of Commons by Mr. Arthur Lewis, a Labour Member. Mr. Lewis said that one London hotel had officially stated it was their policy to enforce the Colour Bar. Mr. Lewis said it was disgraceful for the Food Ministry to assist them by granting a catering licence when the Minister could refuse it. In reply, Mr. Lloyd George said: "I am advised that I should exceed my powers if I attempted to use them for social ends such as to prevent discrimination. "There is no obligation, I understand, under common law for any caterer to serve anyone, and I cannot override the law in that respect. I should have thought that the most effective deterrent against colour discrimination is public opinion."

The Student Representative Council of the University of Pretoria has turned down an invitation by the Student Representative Council of the University of the Witwatersrand to attend a conference on Apartheid at Universities. This confirmation was conveyed to the chairman of the Witwatersrand Council in a letter dated December 21. The letter stated that the Pretoria Council "emphatically refused to be used as instruments to oppose the Government's intention to introduce Apartheid at the Witwatersrand and Capetown Universities."

King Edward VIII Hospital Advisory Board

Mr. A. S. Kajee of the South Africa Indian Organisation has been appointed a member of the King Edward VIII Hospital Advisory Board for the year ending 31st December 1954. Any member of the Indian Community requiring Mr. Kajees' assistance is requested to contact him at telephone 25436, Durban or communicate with him at 26, Alice street, Durban.

Book Review

A New Book On Mahatma Gandhi

Dr. John Haynes Holmes ranks among the top most of those afar living thousands of miles away who knew Mahatma Gandhi more intimatey and could interpret him better than many of those who were living closest to him. But Dr. Holmes had personal contact as well with Mahatma Gandhi which only confirmed what he had already known about him. Dr. Holmes was therefore eminantly fitted to write about Gandhiji. It might perhaps not be an exaggeration to say that his book "My Gandhi" just published by Harper and Brothers, 49 East 33rd street, New York 16 N.Y. is the best personal tribuate paid to the Mahatma by an American. The book gives a vivid account of the life of Gandhiji, his work in South Africa and his unique part in India's great struggle for Independence. The book contains a mine of knowledge and is of absorbing interest.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

HOUSE OF COMMONS SPEECH PRESS IGNORED

A CONSTRUCTIVE POLICY FOR THE COLONIES

By FENNER BROCKWAY, M.P.

(Concluded from last week)

Gezira Example

I HOPE that the right hon. Gentleman, in thinking of this land problem, will remember that the Gezira scheme in the Sudan is the best project which the British have undertaken in the whole continent. I believe that, happily, the right hon. Gentleman had some associations with the scheme.

There is a semi-desert area in Kenya. Water is there, but it would cost a lot to tap it. If that water were oil it would be tapped, because oil is profitable.

Water is more essential to the human race than oil, and the Government ought to take the responsibility of developing that desert area on the Gezira lines.

Thirdly, I turn to the problem of the Africans in their own land. I admit that their farming is often primitive and unproductive. The solution to that would be to develop the farmers' co-operative movements out there.

In a little way it (the co-operative movement) has been going on for years, and was encouraged immensely when my right hon. Friend the Member for Llanelly (Mr. J. Griffiths) was Secretary of State for the Colonies. It has not advanced so rapidly since.

I was there in November and I found that the secretary, who was responsible for the co-operative movement, had actually been transferred from that job to another. I saw him and his story was one of pessimism about the failure of that co operative movement because the Africans had not the technical attributes necessary for the job.

Help From India

That brings me to the constructive point which I am now making.

The Indian Government have offered 25 scholarships to Africans from Kenya to go to India to learn all there is to know about Indian co-operative farming, to learn about community projects which have been so successfully developed in India.

That is a policy which we should encourage. I am not only making my appeal to Her Majesty's Government to give these facilities for the acquiring of the necessary technical experience. I appeal to our own Co-operative movement in this country, and to the Labour movement to provide the facilities they can do in that respect.

I would put community projects next in a constructive plan. At present, if the Africans are driven from their land in the African reserves in the way I have described, they must become servants to the European farmers.

I have seen contracts; they are simply appalling. A little bit of land is given on which they can grow produce; 15 head of goats and material to build a hut are provided and then payment of from 3s. 6d. to 4s. 6. per week.

There are clauses in the contract which say that if a boy becomes 16 years of age he must work for the farmer as well, there are clauses in some contracts saying that children and wives, must at the demand of farmers, also work for them.

That is appalling serfdom, and it should be a matter of shame to any of us that such conditions should exist it the British Commonwealth or the British Empire.

How are we to end those conditions?

By providing alternative employment—light industries in the African areas, co-operatively run, which would be an alternative to that appalling slavery of the labourers on many of the European farms. Not only Her Majesty's Government should give encouragement in that way. African wages—the conditions of Africans driven from the reserves to the towns—are often worse than those on the European farms which I have described.

The wage for African labourers in Nairobi is 56s. per month.

The medical officer of health says that the lowest figure a man can live on if he spends the whole of his money on food is 60s.

The natives cannot bring their wives and children, who are left in the reserves to scratch what existence they can from the land around their huts.

The whole standard of wages must be lifted, and there should be a minimum wage for the workers on the farms and the workers in the towns.

Killing The Colour-Bar

I welcome the fact that in the last few months an international school has opened in Nairobi. When I hear the argument that the colour bar is instinctive in human beings I always recall something I saw in Nairobi—the children's queue for the cinema on Saturday morning, with European, Asian and African children standing side by side eagerly discussing the film "Robin Hood" that they were to see.

Those same children were segregated in the schools, with European schools better than the Asian and the Asian schools better than the African. If we are to build up one community in Kenya, the place to begin is the school. I am glad that there has been an experiment with one school. I hope that the experiment will be greatly extended.

Finally, I urge that there must be constitutional reform and that the basis of it should, in the first stage, be parity between the three races. That is a very moderate demand to make. There are 35,000 Europeans, 120,000 Asians and 5 million Africans. To suggest that they should at least have equal representation in the Legislative Council is a moderate proposal, and I hope that it will be accepted.

British Guiana

I did not want to take up more time, but I had intended to pass from my criticism of policy in Kenya and my constructive proposals to a reference to the situation in British Guiana. I will be brief.

I do not think that I need assure the Minister of State for Colonial Affairs or this House that I believe so intensely in personal liberty that I hate the totalitarian conceptions of Communism. I had friends who were leaders of the Socialist movement in most of the European countries. They are now dead—murdered by the Communists.

Therefore, my approach to this subject is one of no sympathy with Communism, but I say to the right hon. Gentleman that the Government are making a big mistake in dismissing the People's Progressive Party in British Guiana as totally Communist.

The best contribution to our recent debate was made by the hon. Member for East Bournemouth and Christchurch (Mr. N. Nicolson) who said that the People's Progressive Party was not under orders from Moscow. He even said that he thought that Dr. Jagan was quite sincere in saying that he is not a Communist. He said that Dr. Jagan had been behind the Iron Curtain and that he had been inspired by an enthusiasm for a workers' democracy and had come back with it.

Those who know the People's Progressive Party in British Guiana know that it is an alliance of Nationalists, Socialists and Communists.

The policy which Her Majesty's Government have pursued has made more Communists than any of the propaganda of the Jagans and the other Communists in British Guiana.

When we examined the White Paper we found only one charge of an intention of violent action to create a situation of revolution in British Guiana.

That was the charge—a charge of arson to burn down the Government buildings and European premises. That charge was splashed over all the newspapers of the world.

I venture to say that no one who has gone into the charge now believes that charge to be true. (Interruption.) Well, let me give the evidence.

In the White Paper, it was stated to have come from reliable sources. On October 21 the Colonial Secretary was asked why these men had not been brought to trial if they were guilty of a criminal offence in plotting to burn down Georgetown. These are the words he used in reply:

"Whether this plan would ever have been carried out is a matter of conjecture."

He was then asked what were these reliable sources and his reply was "Police agents." Our own experience during the war and our experience in other Colonies shows just how much reliance can be placed upon stories from police agents.

Mystery Of The Dates

The Official Report has this. The date on which the Secretary of State for the Colonies and the Home Secretary went to Balmoral Castle to get the signature of Her Majesty to the decree for the suspension of the Constitution of British Guiana was October 4.

I asked the Secretary of State for the Colonies in the House what was the date when the report of this plot to burn down Georgetown was brought to the Government's attention, and his answer, given in the House, was October 2. That was only two days before the decision to suspend the constitution.

In the Official Report, the date October 2, has been changed to October 7, that is to say, the White Paper uses as an argument for the justification of the suspension of the Constitution an incident of which the Government were unaware until three days after the decree for suspension was signed.

I say to the right hon. Gentleman that there are two point here which he must answer.

If he is not prepared to bring into public trial those who are charged with these offences, what right has he to make the charges in a White Paper?

Secondly, what right at all has he to include this evidence in a White Paper justifying the suspension of the Constitution when the Government themselves appeared to have no knowledge until three days after the decree was signed?

Menace To World Peace

I want to repeat what I have said outside because I believe it to be the duty of Members of Parliament to say inside these walls what they write and say outside.

I want to say to the right hon. Gentleman that I regard the policy now being pursued by his Department in Central Africa, Kenya and British Guiana, and the policy of the Secretary of State for the Colonies as a menace to this country, as a menace to the Colonial countries and as a menace to the world.

I regard it as a menace to this country, because it is losing us the good will of the African and of the coloured populations of the Empire to a degree which makes our co-operation increasingly difficult.

It is a menace to the colonial countries not only in its direct effects but in the despair which it is causing among the peoples of the colonial countries, causing them to turn away from the hopes of political action.

It is a menace to the world, because two-thirds of the world's people are coloured, and unless there is harmony between the coloured races and ourselves there is no hope of peace in the world.

In my view, the Secretary of State for the Colonies and his Government ought to be indicted before the world as a danger to its security and peace.

NEHRU AND U.S. AMBASSADOR ON U.S.—PAKISTAN MILITARY ALLIANCE

INDIA's Prime Minister Mr. Nehru declared in Calcutta on December 13 that India wanted to be friendly with all nations.

Addressing a public meeting attended by an estimated crowd of half a million Mr. Nehru said: "There are two great powers in the world today who differed in their views. We do not wish to side with any of them. We would look at every issue on its merits. Even then in this world we cannot remain aloof and have to play our part."

During his eighty-minute speech, Mr. Nehru referred to reported negotiations between the United States and Pakistan for military alliance and said, "We want to be very frank about it. The effect of such an alliance would not only be felt on India but on the whole of South East Asia. That is why I said in Delhi that we were greatly concerned about this move and we cannot just merely look on these developments. Pakistan leaders had said that this news is not correct. If it is the case, I am glad. Nevertheless, we have to be careful and watch developments."

The Prime Minister reiterated India's determination to remain friendly with other nations and said, "We should have to learn what is best from other countries whether it is America or U.S.S.R." It should not be their policy to start friction with others but to pursue their own ideal of peace.

Mr. Nehru recalled that horrors of last two great wars, which had resulted in the emergence of two strong powers—America and Russia. But, unfortunately, one was suspicious of the other. Let those countries do whatever they liked but India's policy was not affected and she could live in peace. The question, however, arose "how could an independent country in the modern world isolate herself from events of the world." "We have, therefore, become a member of the United Nations and it is a matter of great honour that the President of that great body is an Indian. Whether we like it or not we shall have to play our part in the great theatre of the world," he added.

All Asian countries were looking to India which had set an example as to how a country living so many years under foreign rule had achieved her independence in a peaceful manner, he said. Colonial exploitation in many Asian and African countries had been eradicated and in many others struggle for this purpose was now being waged. People in South Africa were in great trouble and were looking to India which had always shown her sympathy for their right.

Turning to internal problems the Prime Minister said in the progress made in various spheres since independence solid foundations of a strong and new India had been said.

The first Five Year Plan had helped the country to have a clear picture of its needs and resources and lines on which the nation could develop. Despite its shortcomings, he said, the plan had laid foundations for a better and bigger second Five Year Plan.

Mr. Nehru said that India aimed at a welfare state but, he added, problems could not be solved merely by formulating plans and schemes. The country could progress only when people were united and gave their best for its developments. The Prime Minister said that he agreed with the communist principle that inequalities among human beings should be eliminated. But if Communists thought that this could be achieved by violence or by adopting subversive methods they were mistaken. He declared the policy followed by Communists in India was "destructive and not constructive."

Earlier addressing a large meeting in Dehra Dun on December 11 Mr. Nehru declared, "It is said that the United States and Pakistan are going to enter into a new relationship and have a pact. They are an independent country and they have the right to do what they want. But if this kind of pact comes about and if the strength of Pakistan's army increased with the United States' aid, it will have its repercussions not only in India but also in the whole of South East Asia. There is no doubt about it. This will disturb without fail the entire balance of power in this region.

"When once the door is open even a little for this kind of thing in Pakistan in the course of time this door will become wide open there under pressure of developments arising from such a pact."

Mr. George V. Allen, United States' Ambassador in India said in New Delhi on December 13 that the Government of United States would weigh the total effect that any military pact with Pakistan would have on United States relations with India before any decision was taken in this regard. Addressing the Foreign Relations Association of India Mr. Allen said that he himself and the United States Governmentwere fully aware of the anxieties in the mind of the Indian people about the proposed pact.

The Government of the United States fully appreciated the apprehension in the Indian mind about the likely effect such a pact might have on the still unresolved Kashmir issue. All these aspects would be gone into before any firm decision was taken in the matter.

Mr. Allen said that India was a great democratic State. It was a thrilling experience for him to work amidst people who won their independence recently and were now making their own destiny.

He understood why people of this country had such warm feelings towards China. It was not because China was a communist country but because this vast land-mass which was weak in the past had now become strong, unified and self-respecting and was able to talk to western powers on a footing of equality. Similarly he understood the feelings about the South Korean Government and colonial and other issues.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology —By V. G. Desai 9d

Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition —By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala 2/8

Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi 15/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

8 LUXURY and TOURIST SERVICES EVERY MONTH from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA International

05 Salisbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1955.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

WHAT THE QUAKERS ARE DOING IN INDIA

By OLWEN BATTERSBY

"WHAT one fraction of one body of people could do" was the description given by Roderick Ede, of the Friends Service Council (Quakers), to the work at present being undertaken in India by the American Friends Service Council.

This work was made real to the audience through a series of coloured slides at the sixth meeting of the Seminar of "My Neighbour's Bread" organised by the Society of Friends.

There were three quarters of a million villages in India the speaker explained, and the Friends, through their two pilot projects of Rasulia and Orissa, were tackling less than one hundred of them But the experience they gained, and the difficulties they met, must be viewed in the wider framework of technical assistance to underdeveloped countries. The audience saw the Indian peasantry living and working on the fields, experimenting with tractors, tackling soil erosion through the creation of dams, keeping the wild boars away.

Basic Education

They saw also the children at the Friends school learning to chop wood, to draw water, to wash the.r clothes by the side of a well and to milk cows.

"As they learn to spin," the speaker explained, "so they learn to count; this is one of the principles of basic education, as practised by Gandhi and his followers at Sevagram."

India was a free country with a freely elected government; any scheme of technical assistance was undertaken at the invitation of and with the full co-operation of the Indian government.

It was important to see that the beliefs and customs of village life were not overlooked: when for example an outcast had been employed for the milking of cows the milk remained unsold.

Jobs which could be filled by Indians must be left for Indians, and local ways of thought, even when we disagreed with them, must be respected.

A New Dignity

The three-day course for the selection of village workers, the encouragement of local art, thereby bringing new dignity to village life, the work of the medical clinics, and the teaching of hygienic methods in regard to food and water, were further subjects dealt with in some detail.

At the final lecture Geoffrey Wilson, late director of the Colombo Plan Technical Co-operative Bureau give his views on technical assistance and summed up the discussion of the Seminar.—'Peace News.'

NEW INDIAN TEMPLE AT NAKURU OPENED FOR ALL PEOPLE

SIX to seven thousand people of all races from all par s of East Africa agreed with loud cheers with Shri Apa B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa, when he asked the gathering whether Shri Krishnaji's temple which was being opened at Nakuru, Kenya, on Sunday 13th December should be thrown open to 'Harijans,' Africans, Europeans and all people without distinction. The large gathering assured him that the temple would remain open for all people without distinction of caste, colour or race.

Speaking on the occasion, Shri Pant said that we should look to the principles and fundamental concepts of Indian culture and not only to the forms of deities in the temple Some of the fundamental concepts that should be remembered today, especially in this part of the world, were, he said, clearly enumerated in the teachings of Lord Krishna for whom the temple was being opened. "Samatwam Yog Utchhate" and "Sarva Bhute Hite Ratah" were most appropriately applicable to the present conditions. According to the first principle an individual could not become a good citizen unless he developes within herself the qualities of living a life of non-discrimination, and making an active attempt to remove distinctions between high and low, ignorant and educated, rich or poor. According to the second there could not be peace or progress in any society unless all people come to be included in the social pattern as human beings and interested in the well being of all the people."

Shri Pant further emphasised that India believed that through materialism which makes naked and unashamed use of power, or money or armaments the conflicts and problems facing humanity could never be solved. "We in India firmly believe," said Shri Pant, "that it is only the highest spiritual power, power of God, that alone can solve the tensions that we are experiencing in this war-weary, frightened, world of ours. It is not atom bomb which will solve the problems and bring people of the world together but the spiritual power, the "Aatmic bomb" *not* atomic bomb."

This temple has been built at the expense of over 200,000 Shillings by the Hindu Cutchhi Gujerati Union of Nakuru.

A sound knowledge of bookkeeping is essential to every commercial career. The School of Accountancy's home-study courses, backed by 44 years of successful educational service, have helped thousands to succeed.

Write for free Career's Guide: **The School of Accountancy, P.O Box 4592 (Z), Johannesburg.**

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion', P/Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

550

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

The ideal gargle for mouth and throat hygiene

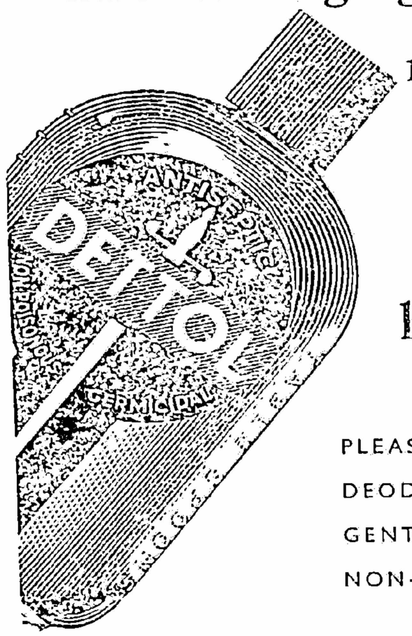

PLEASANT SMELL

DEODORANT

GENTLE

NON-POISONOUS

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD, P.O. BOX 1097, CAPE TOWN.

ATTRACTIVE

SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and Georgette Blouses and Latest Skippers 8/11 each.

CHAMPALS !

Plastic Fancy Tops with Heel Size 3-7 18/6 pair

Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG

News the other papers don't print is to be found each week in

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking: race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR RUBBER STAMPS AND PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006. P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

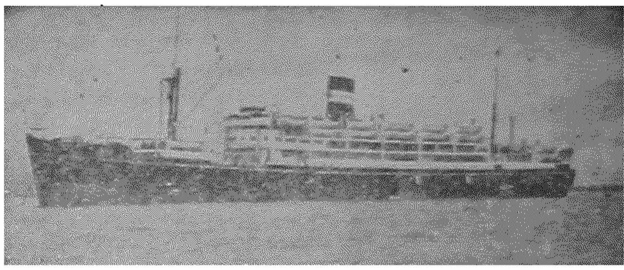

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving Dec. 28, Sailing January 4 for Bombay via Karachi and Porebunder

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—15—0
Second "	"	"	"	50—13—0
Inter-Class	"	"	"	34—3—0
Unberthed	(Deck)	without	food	21—3—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn I.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

If you want to make your shoes last longer (and who doesn't these days?) clean them regularly every day with Nugget—the wonderful Shoe preserver.

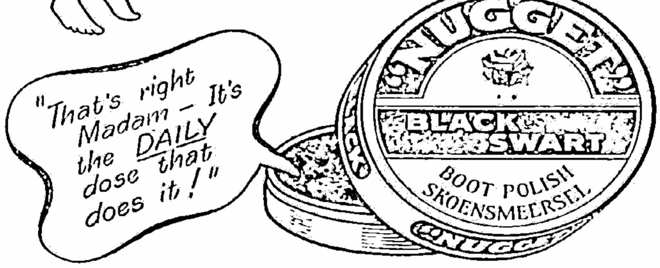

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA260

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAR". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Polishing with SUNBEAM is so easy!

Sunbeam...a boon to all housewives...makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK

Always ask for

SUNBEAM POLISH

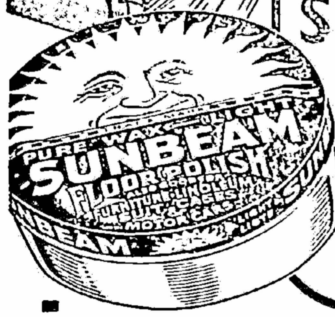

Shines... and shines.. ..and shines

5204-1

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:
KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See
LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.
Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—
NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

DHIRUBHAI P. NAIK
Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.
ESTABLISHED 1923
Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.
Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—
DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

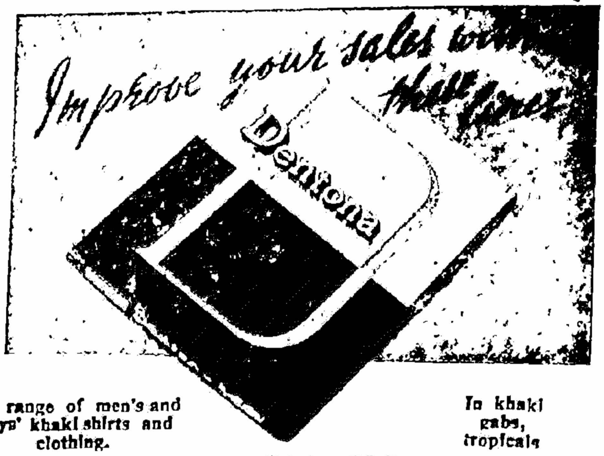

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYCASHEL Regd.

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND, SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.
DENTON TRADING CO.
Phone 34-4381 JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
Phone 2758 BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
Phones 2-1219/2-4924 SALISBURY P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

New Typewriters

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti, Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES (PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult :—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મું—અંક ૧
તા. ૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

આળસ માણસનો વાટ શત્રુ છે

(આચાર્ય વિનોબાજીનાં 'ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

આળસ એક ઘણી ભયાનક ચીજ છે. સારામાં સારા માણસો પણ આળસને લીધે બગડી જાય છે. સમાજની બધીયે સુખ શાંતીને ખેદાન મેદાન કરનારો આ રીપુ છે. નાનાં છોકરાંથી માંડીને ઘરડાં સુધીનાં સૌને એ બગાડે છે. એ શત્રુએ સૌને ઘેરી લીધેલાં છે. એ શત્રુ આપણામાં પેસી જવાને ટાંપી બેસી રહે છે. જરા જેટલી તક મળતાં તે અંદર ઘુસી જાય છે. જરા બે કોળીયા વધારે ખાધું કે તેણે આળોટવાને આપણને આડા પાડયાજ જાણો. સહેજ વધારે ઉંઘ્યા કે આંખપરથી આળસ જાણે ટપકતું હોય એવું દેખાય છે. આવું આ આળસ જ્યાં સુધી નાબુદ ન થાય ત્યાં સુધી બધું ફોકટ છે, પણ આપણે તો આળસને માટે ઉત્સુક, ઇંતેજાર હોઇએ છીએ. ઝટ ઝટ ઘણું કામ કરી ઘણો પૈસો એક વાર એકઠો કરી લઇએ તો પછી આરામ મળે એવી આપણી ઇચ્છા હોય છે. ઘણો પૈસો મેળવવો એટલે આગળના આળસને માટે બંદોબસ્ત કરી રાખવો! આપણો કંઇક એવો ખ્યાલ બંધાઈ ગયો છે કે ઘડપણમાં આરામ જોઈએજ. પણ એ સમજ ખોટી છે. આપણે બરાબર વર્તન રાખીએ તો ઘડપણમાં પણ કામ આપી શકીએ. ઘડપણમાં તો આપણે વધારે અનુભવી હોઈશું એટલે વધારે ઉપયોગી થઇ શકીશું. પણ નહિ, કહે છે કે ત્યારેજ, ઘડપણમાંજ આરામ જોઇએ! આળસને તક ન મળે, આપણે તેને તક ન આપીએ તેટલા ખાતર જાગતાં રહેવું જોઇએ, સાવધ રહેવું જોઇએ. નળ રાજા કેવડો મોટો રાજા હતો! પણ પગ ધોતી વખતે જરા તેનું ફણિયું કોરૂં રહી ગયું એટલે કહે છે કે કળિ ત્યાંથી તેનામાં પેસી ગયો! નળરાજા અત્યંત શુદ્ધ હતો, સ્વચ્છમાં સ્વચ્છ રહેનારો હતો. પણ તેનુંયે એક અંગ સહેજ કોરૂં રહી ગયું, તેટલું આળસ રહી ગયું એટલે કળિ જોતજોતામાં અંદર પેઠો. આપણું તો આખુંયે શરીર ખુલ્લું પડેલું છે. આળસને જ્યાંથી અંદર પેસવું હોય ત્યાંથી પેસે. શરીરને આળસ ચડયું એટલે મન અને બુદ્ધિને પણ ચડયું જ જાણો. આજે સમાજની આખીયે ઇમારત આ આળસપર ઉભી કરવામાં આવેલી છે. એમાંથી પાર વગરનાં, અનંત દુઃખો પેદા થયાં છે. આ આળસ આપણે કાઢી શકીએ તો બધાં નહિ ને ઘણાં ખરાં દુઃખો આપણે જરૂર દુર કરી શકીએ.

હમણા હમણા સમાજ સુધારાની વાતોની ચર્ચા સર્વત્ર ચાલે છે. સામાન્યમાં સામાન્ય માણસને પણ ઓછામાં ઓછું આટલું સુખ તો મળવુંજ જોઇએ અને તે માટે સમાજ રચના કેવી હોવી જોઇએ વગેરે ચર્ચાઓ થાય છે. એક તરફ અતિશય સુખ છે તો બીજી તરફ અત્યંત દુઃખ છે. એક તરફ સંપત્તિના ઢગલાના ઢગલા છે તો બીજી તરફ ગરીબીના ઉંડા ઉંડા કોતર છે. આ સામાજીક વિષમતા કેમ દુર થાય? જરૂર જેટલું બધુંયે સુખ સહેજે મેળવવાનો એકજ ઇલાજ છે અને તે એ કે સૌ કોઇએ આળસ છોડી મહેનત મજુરી કરવાને તઇયાર થવું જોઇએ. મુખ્ય દુઃખ આળસને લીધેજ છે. અંગ મહેનત કરવાનો બધા લોકો. સૌ કોઇ નિશ્ચય કરે તો આ દુઃખ દુર થાય.

★

સંસ્કાર અને પ્રેમ

સંસ્કાર અને પ્રેમ કોઇનાં આપેલાં મળતાં નથી, વારસામાં મળેલાં ટકતાં નથી. દરેક મનુષ્યે તે પોતાના પ્રયત્નથી, સંયમથી, ત્યાગથી, મેળવવાં પડે. સ્વામીત્વની ભાવના અને તેમાંથી જન્મતાં સ્વાર્થ અને ઇર્ષા એ સંસ્કાર અને પ્રેમનાં કટ્ટા વેરી છે. એ હોય ત્યાં સંસ્કાર ટકી જ ન શકે.

—o—

કુહાડીનો હાથો

કુહાડિયોથી ભરેલી એક ગાડીને આવતી જોઇ જંગલના ઝાડો રડવા લાગ્યા. એક વૃદ્ધ ઝાડે આ જોયું અને રોવાનું કારણ પુછયું ત્યારે કુહાડીઓથી ભરેલી આવતી ગાડી તરફ ઇસારો કરીને કહ્યું: "આ ગાડીમાં ભરેલી કુહાડીઓ આપણને કાપીને નષ્ટ કરી નાખશે."

વૃદ્ધ હસતાં હસતાં બોલ્યો: "ગભરાવ નહિ. આ કુહાડીના પાના સાથે જ્યાં સુધી આપણો ભાઇ હાથા તરીકે લાગ્યો નહિ હોય ત્યાં સુધી એ આપણને તલ માત્ર પણ ઇજા કરી શકશે નહિ. જો રાવણનો ભાઇ વિભીષણ રામ સાથે, પ્રતાપનો ભાઇ શક્તસીંહ અકબર સાથે અને પૃથ્વીરાજનો ભાઇ જયચન્દ શહાબુદ્દીન ઘોરી સાથે ન હોત તો એમને પરાજય દેવાનું સામર્થ્ય કોનામાં હતું?"

—અયોધ્યાપ્રસાદ ગોયલીય.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of

INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,

DURBAN.

Phone 339859 Phone 228727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd.

43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગલાસ કાઉન્ટર

સુન્દર અને ટકાઉ ગલાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ, વોલ કેસીસ, સ્વીટ કાઉન્ટર તેમજ ફ્રીજ કાઉન્ટર, ફીશ ફ્રાયર, સુંદર વીન્ડો ફીટીંગ્સ વીગેરે અમારે ત્યાં મળશે.

તમારા જુના કાઉન્ટર બદલી અથવા વેચી આપીશું.

લાંબી મુદતની ઉધારની ગોઠવણ કરી આપીશું.

GLASS COUNTERS

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, Fridge Counters, Fish Frier, also up to date Window Fittings.

We sell your old Counteas.

Easy Terms Arranged.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈન્શ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ચોખા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કળીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ્કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ અલગ......બનાના, કાચા બનાના, પોપૈયા, પાઈનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેંગણ. શેકટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭–૬ થી શી. ૧૦ નું પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,

107 Queen Street, Phone 24647.

Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

નવું વર્ષ

નવાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરતાં આપણું મન સ્વાભાવિક રીતે વીતી ગયેલાં વર્ષપર જાય છે અને જો એ વર્ષ સારૂં પસાર થયું હોય તો નવું વર્ષ પણ એવુંજ પસાર થાય એવી ઈશ્વર પાસે યાચના કરીએ છીએ. જો ગત વર્ષ માઠું નીવડેલું હોય તો નવું વર્ષ વધારે સારૂં નીવડે એવું યાચીએ છીએ.

વીતી ગયેલાં વર્ષપર ઉડતી નજર કરતાં આપણે જોઈએ છીએ કે તે બહુ સારૂં નહિ તેમ બહુ માઠું પણ નીવડેલું નહિ ગણાય. સારાંમાં જગતના લોકો સામાન્ય રીતે ખુશી થયા છે કે કોરીયાનું યુદ્ધ બંધ પડયું છે અને હાલ તુરતને માટે કતલ થતી અટકી છે. જેઓ કેવળ પોતાના તુચ્છ સ્વાર્થને ખાતર હમેશાં યુદ્ધ ચાલ્યા કરે એમ ઇચ્છે છે એવા મૂઢ લોકોને આ વસ્તુ રૂચશે નહિ. કમનસીબે એવા લોકો દુનીયામાં બહુ પડેલા છે અને તેઓના પાપેજ દુનીયાને બહુ દુઃખી થવું પડે છે. તેવા લોકોના સત્તા અને ધનના લોભને કશી મર્યાદાજ નથી, અને પૃથ્વીપરના ખરા ખુનીઓ તેઓ જ છે.

યુનાઈટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીનાં પ્રમુખ શ્રીમતી વિજયલક્ષ્મિ પંડીત કહી ગયા છે કે "શાંતી થવાના સંજોગો ઘણા વખતથી જણાયા નથી તેવા અત્યારે જણાઇ રહ્યા છે." તેમના એ આશાવાદમાં જો કે અમે સામેલ થઇ શકતા નથી તેમાં છતાં એવો એક પણ માનવી નહિ જ હોય કે જે તેમના એ કથનને તથાસ્તુ નહિ કહે. એક રીતે જોતાં શ્રીમતી પંડીતનું કહેવું ખોટું નહિ ગણાય કારણ શાંતીને માટે હાર્દીક ઇચ્છા તો સર્વત્ર જણાય છે અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં, જ્યાં નેશનલીસ્ટો એટલા બધા અણનમ રહ્યા છે, ત્યાં પણ એ તીવ્રપણે જોવામાં તો આવે જ છે. ભૂતકાળના વર્ષની એક કમનસીબી એ હતી કે જેઓ શાંતી ઇચ્છે છે તેઓ તે સાધવાને માર્ગ ખોટા લેતા આવેલા છે. તેમ છતાં અહિં તહિં ઉજ્જવળ બાજુઓ નજરે પડેલી છે. જેમાંની એક, જાતીય એકરાગ, કે જેની ખામી જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેમજ દુનીયાના ઘણા ખરા ભાગોમાં અશાંતીનું કારણ થઈ પડેલી છે, તેને માટે મંત્રણાઓ કરવા ટુંક મુદત ઉપરજ પ્રીટોરીયામાં ચર્ચાની કોન્ફરન્સ મળી હતી તે છે.

ચિત્રની કાળી બાજુ કેનીયામાં ચાલી રહેલી ખુનરેજી છે, જ્યાં કહેવાતા માઉ માઉ ઘણું તોફાન મચાવી રહ્યા છે. તે સાથે લાગતા વળગતા સત્તાધીશો, જેઓ હીંસાને માર્ગે શાંતી સ્થાપવાનો પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે, તેઓને વિષે પણ બહુ સારૂં કહી શકાય તેમ નથી. જ્યારે ત્યાં સમૂહબંધી કતલ ચાલી રહી છે ત્યારે આપણે જોઇએ છીએ કે કુદરત પણ કંઇ શાંત બેસી રહેલી નથી. તે પણ એક યા બીજી રીતે મોટા ભોગો લઇ રહી છે, જે ટ્રેનના ભયંકર અકસ્માતો, જેવો કે હમણા જ ન્યુઝીલેન્ડમાં બની ગયો, જેમાં દોઢ સો ઉપર સ્ત્રી, પુરૂષો અને બળકોના જાન એક ક્ષણભરમાં ચાલ્યા ગયા, વિમાની અકસ્માતો, જે હમણા હમણામાં વધારે સંખ્યામાં થતા જણાય છે, અને એ ઉપરાંત નાના અકસ્માતો તો અનેક બન્યા જ કરે છે, તે પરથી જોઇ શકાય છે.

કરૂણાજનક બીના તો એ છે કે આપણા પોતાના દુષ્કૃત્યોથી પરિણમેલાના કરતાં આવા બનાવો આપણુ ધ્યાન વધારે આકર્ષે છે. કંઈક કુદરતી અકસ્માતથી એકસામટી લોકો માર્યા જાય છે તેના તરફ આપણું ધ્યાન તુરત ખેંચાય છે અને આપણું હૈયું ભરાઇ આવે છે. પરંતુ કુદરતી કારણોને લઇને અથવા તો રાજ્ય વહીવટની ખામીઓને લઇને આખી દુનીયામાં દર ક્ષણે કેટલાયે જાન વ્યકિતગત રીતે ચાલ્યા જાય છે તેના તરફ કોઇ જોતું યે નથી તેમ તેનો વિચાર સરખોયે આવતો નથી. આથી આવા અણુચિંતવ્યા આઘાતો માણસને હમેશાં નમ્ર બનવાની અને ઇશ્વરનું સ્મરણ કરવાની ચેતવણીરૂપ થવા જોઇએ કારણ દુનીયાના ભાવિપર સત્તા ચલાવનાર તે નથી પરંતુ સર્વશકિતમાન ઈશ્વર છે.

આપણે બીન-ગોરાઓ, જેઓ એક જાલીમ સરકારથી આપણને ડંખાયેલા માનીએ છીએ, અને ગત વર્ષ આપણે માટે સુખપ્રદ નથી નીવડેલું એમ માનીએ છીએ, તેઓને બહુ ફરિયાદનું કારણ નથી. શારિરિક દુઃખ આપણે બહુ સહન નથી કર્યું. બલકે એમ કહેવું ખોટું નહિ ગણાય કે અર્થ લાભોને ખાતર અમુક દરજ્જે આપણે આપણું મનુષ્યત્વ—આપણું સ્વમાન જતું કરેલું છે, જે વસ્તુ આપણી પ્રગતી નહિ પરંતુ અવગતી સુચવનારી ગણાય. આપણી ઉપર પડતાં દુઃખોને માટે સરકારને દોષ દેવાને બદલે આપને જ દેવો જોઇએ. કારણ આપણા શરીર, જે ગમે તેટલી આળપંપાળ કરવા છતાં પણ નાશવંત જ છે, તેને ટકાવી રાખવાની ચિંતામાં એ દુઃખો આપણે જાતેજ વહોરી લીધાં છે. કુદરત એ વસ્તુની આપણને રાત દિન ચેતવણી આપ્યા જ કરે છે પરંતુ આપણા અંધાપામાં આપણે તેને લક્ષમાં લેતા નથી.

એટલે વિચાર કરતાં એમ લાગે છે કે માણસના ઉપર દુઃખ પડે છે તેને માટે બીજાના ઉપર દોષ મુકવાને બદલે તેના પોતાના ઉપરજ દોષ મુકવો જોઇએ, કેમકે પરમેશ્વર જેણે સૌને પેદા કરેલા છે અને જે એકજ સૌને પાળનારો અને સંહાર કરનારો છે, તેના કાનુનને પોતાના જાનના જોખમે પણ તાબે થવાને અને તેનું પાલન કરવાને બદલે અને ઇશ્વરનો ગુલામ બનવાને બદલે તે સ્વેચ્છાએ માનવીનો ગુલામ બનેલો છે.

નવાં વર્ષનો ઉદય થતાં આ પાઠ આપણે સૌએ શીખવાનો છે.

આ નવું વર્ષ સૌને સુખ, શાંતી અને આબાદી આપનારૂં નીવડો અને શાસકોને તેમજ શાસીતોને સત્યને માર્ગે ચાલવા સદ્બુદ્ધિ, શકિત અને હીંમત મળો એજ પરમ કૃપાળુ પ્રભુ પ્રત્યે હાર્દીક પ્રાર્થના.

યુદ્ધ સિવાય છુટકો નથી

આ ખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થએલા હેવાલો મુજબ સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન ઓરગનાઈઝેશન ઇન્તેજાર છે કે હીંદે દક્ષિણ આફ્રિકાનો હીંદી સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સમાંથી પાછો ખેંચી લેવો જોઇએ. યુનીયન સરકારની વતી એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથે તે સીધી મસલત કરવા ખુશી છે પરંતુ યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારા કરવા ખુશી નથી. યુનીયન સરકારની આ વલણથી સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશનના પગલાંને પ્રેરણા મળી છે. ઓરગનાઇઝેશનના નેતાઓ હીંદ અને પાકીસ્તાનને યુનીયન સરકારને નમતું આપવાનો આગ્રહ કરવા તનતોડ મહેનત કરી રહ્યા છે. સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે ઓરગનાઇઝેશનના આ પગલાંને, અમારી દ્રષ્ટિએ, વાજબી રીતે વખોડી કાઢેલું છે. જો કે અમે કોંગ્રેસની સાથે ઘણી બાબતોમાં, ખાસ કરી તની કામ કરવાની રીતોની બાબતમાં મળતા થતા નથી છતાં એટલુ તો માનીએ છીએ કે જે સિદ્ધાંતોને માટે તે લડત ઉઠાવી રહી છે તેનો કોઇથી પણ વિરોધ કરી શકાય તેમ નથી. સિદ્ધાંતોની બાબતોમાં સમજુતી થઇ શકેજ નહિ.

કમનસીબે ઓરગનાઇઝેશન સઘળી બાબતોને અર્થવાદની દ્રષ્ટિથીજ જુએ છે, અને સ્થાપિત લાભો જો સચવાઇ રહેતા હોય તો સમાધાન કરવા સદા તત્પરજ છે. એ રીતે આજે ઓરગનાઇઝેશનના નેતાઓ જો કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ, જેને હીંદી કોમે એક અવાજે સદંતર રદ બાતલ કરી નાખેલો છે, તેને બુલંદ અવાજે વખોડી રહ્યા છે, છતાં રોટીના ટુકડા જ્યાં પણ થોડા ઘણા નખાતા જુએ ત્યાં તેને ઝડપી લેવાની એક પણ તક જવા દેતા નથી. આ વસ્તુથી સરકાર સારી રીતે વાકેફ છે અને ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટને ટુકડે ટુકડે અમલમાં મુકવાનો દરેકે દરેક લાભ તે લઇ રહી છે.

અમારી જાણમાં એવું એકજ સ્થળ છે કે જ્યાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટની રૂએ થએલાં જમીનનાં વેચાણનો હીંદીઓએ સદંતર બહિષ્કાર કર્યો હતો. અને તે છે લેડીસ્મીથ. પરંતુ ડરબન અને

તેની આસપાસ, અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે, જ્યાં પણ જમીનો મળી શકતી હોય ત્યાં તે મેળવવાની હીંદીઓ એક પણ તક જવા દેતા નથી, અને આજ લોકો વળી ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટની વિરૂદ્ધ મોટે અવાજે પોકાર કરી રહ્યા છે, અને તેઓજ દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓ પ્રત્યે થતાં ગેરવર્તન સામેની હીંદ કરેલી ફરિયાદ યુનાઇટેડ નેશન્સમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનું હિંદ અને પાકીસ્તાનને દબાણ કરી રહ્યા છે.

એ યાદ રાખવું જોઇએ કે હવે સવાલ હીંદીઓ પ્રત્યેની ગેરવર્તણુકનો રહ્યોજ નથી. હવે સવાલ જાતી અને વર્ણના આધારે પાડવામાં આવતા ભેદભાવને કાયદાની મંજુરી આપવા વિષેનો છે. એ માત્ર હીંદીઓને જ લાગુ પડતો નથી પરંતુ સઘળા બીન-ગોરાઓને લાગુ પડે છે. એ એક અગત્યનો સિદ્ધાંતનો સવાલ છે જેનો યુનાઇટેડ નેશન્સેજ હમેશને માટે નિકાલ લાવી દેવાનો છે. એ સવાલ કોઇ પણ એક દેશનો ખાનગી સવાલ છેજ નહિ અને થઇ શકે નથી. એ એક આંતરરાષ્ટ્રીય સવાલ છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓ જો પોતાના સ્થાપિત લાભો સુરક્ષિત રાખવાને ખાતર પોતાની જાતને વેચી દેવા માંગતા હોય તો એ તેઓની પોતાની ખુશીની વાત છે. હીંદ અને પાકીસ્તાનની તેમાં મદદની તેઓથી આશા નજ રાખી શકાય.

દક્ષિણ આફ્રિકાના જાતીભેદના સવાલનો શાંતીભર્યો નિકાલ આવે તેવું ઇચ્છવામાં અમે કોઇથી પણ ઉતરતા નથી. પરંતુ અમને ઘણોજ ભય છે કે હાલના સંજોગોમાં તેનો નિકાલ યુદ્ધ વિના આવી શકવાનો નથી. આપણી જગ્યાએ જો યુરોપીયનો હોત તો તેઓ આવી સ્થિતિ એક ક્ષણભર પણ સહન કરી બેસી રહ્યા નહિ હોત. યુદ્ધ ક્યારનું ફાટી નીકળેલું હોત. આપણા સંબંધમાં અમે જ્યારે યુધ્ધની વાત કરીએ છીએ ત્યારે હીંસક યુધ્ધની નથી કરતા અહિંસક યુધ્ધની કરીએ છીએ કે જેમાં વીરોધી પ્રત્યે જરા સરખું પણ ઝેરવેર રાખ્યા વિના અથવા તેની સામે આંગળી સરખી પણ ઉંચક્યા વિના રીબાઇ રીબાઇને મરી જવા પર્યંત જાતે જ દુઃખ સહન કરવાનું રહે છે. આ પ્રમાણે કરવાને જો આપણે તઇયાર ન હોઇએ તો આપણો નાશ જ થશે અને તેને માટે દોષ કોઇનો નહિ પરંતુ આપણો પોતાનો જ ગણાશે. આપણામાં જો અર્થ પ્રાપ્તિ કરતાં ઉચ્ચ વસ્તુઓને માટે જાન કુરબાન કરવાને પુરૂષત્વનો છાંટો સરખો પણ નહિ હોય તો આપણી એ ગતીને આપણે લાયકજ છીએ.

મારો જેલનો અનુભવ

(લેખક: મણીલાલ ગાંધી)

ગતાંકથી ચાલુ

જોઇયું જાનકી નાથે સવારે શું થવાનુ છે. શનીવારનો દિવસ હતો. જરમીસ્ટન જેલમાં મને પંદર દિવસ થયા હતા. રોજ મુજબ સવારે સાડા છ–સાત વાગે બહાર કામપર કેદીઓની જુદી જુદી ટુકડીઓ ગોઠવાઇ રહી હતી. જે ટુકડીમાં હું હતો તે પણ ગોઠવાંના હતા. પરંતુ અમારી ઉપર દેખરેખ રાખનારો દરોગો નહિ હોવાથી અમને બહાર મોકલવામાં નહિ આવતાં અંદરજ રાખવામાં આવ્યા. અંદર કશું કામ કરવાનુ નહોતું. પરંતુ વાસણ ધોવાતાં હતાં ત્યાં હું પણ ધોવામાં ભળી ગયો. ધોવાઇ રહ્યાં તેટલામાં આઠેક વાગ્યા હશે ત્યાં મને હસ્પીતાલમાંથી તેડું આવ્યું ત્યાં ગયો એટલે મારો અસ્ત્રો આપવામાં આવ્યો અને જલદી હજામત કરી લેવાની સુચવા થઇ. મને કશો વહેમ નહિ ગયો. કારણ શનીવારે આ પ્રમાણે હજામત કરવાની છુટ મળતી હતી અને દરોગાને અરધા દિવસની એ દિવસે છુટી હોય એટલે અસ્ત્રા વિગરે વેળાસર બંધ કરી દેવામાં આવે. મેં તો હજામત કરી લીધી અને પછી ન્હાયો ધોયો અને સ્ટોરરૂમમાં જઇ સાફ કપડાં પણ મેળવી પહેરી લીધાં. જાકીટના બટન તુટી ગયેલાં તે લગાડયાં અને પછી તરંગો કરતો આંટા મારતો હતો, કે ચાલો અહિ તો હવે ગોઠવાઇ ગયા છીએ. પંદર દિવસ તો નીકળી ગયા. બાકી ૨૯ દીવસ કાઢવાનાં છે. એ સુખે દુઃખે કાઢી નાખીશું. ગોરા દરોગાઓની કરડી નજર હતી, મને ખોરાક બહુ સારો નહોતો મળતો. એ સિવાય બીજું તો દુઃખ ખાસ નહોતું. કેદીઓનું વર્તન મારા પ્રત્યે સારૂં હતું. ખોરાકમાં શાક મળતુ થયું હતું. બહુ સખત મહેનતનું કામ નહિ કરવું પડે તો બાકીના દિવસો સહેજે પસાર થઇ જશે. આ વિચાર તરંગમાં હતો તેટલામાં ૯।।-૧૦ વાગે મને ઓફીસમાંથી તેડું આવ્યું. મને લાગ્યું કે શનીવારનો દિવસ છે એટલે કદાચ કોઇ મળવા આવેલું હશે. ઓફીસની બહાર પંદરેક મીનીટ ઉભો રાખ્યો. પછી ઓફીસમાં બોલાવવામાં આવ્યો. ત્યાં જોઉં છું તો ટેબલ પર મારો અસ્ત્રો, ટુથ બ્રશ, ટુથ પેસ્ટ સાબુ વિગેરે જે વસ્તુઓ હસ્પીતાલમાં મારે માટે સાચવવામાં આવી હતી તે સઘળી પડેલી હતી. મારી કપડાંની થેલી મને આપવામાં આવી અને તેની અંદરનાં કપડાં ગણી લેવા કહ્યું. એ ગણી પાછા થેલીમાં મુકયાં અને ટેબલ પર પડેલી વસ્તુઓ પણ તેમાં મુકવા કહ્યું. પછી મારાં અંગપરની સઘળી નીશાનીઓની નોંધ કરવામાં આવી અને આંગળાંઓની છાપ લેવામાં આવી. આ સઘળું જોઇ મને થયું કે કોઇ બીજી જગ્યાએ મને મોકલવાનો છે કયાં એ તો ઇશ્વરજ જાણે. પછી મને બહાર ઉભા રહેવાનું કહેવામાં આવ્યું. ઘણી વાર સુધી ઉભો રહ્યો. તેવામાં પેલો સારો ગણાતો દરોગો, જેની સાથે કંઇક છુટથી વાત કરી શકાતી હતી, તે મારી નજીકથી પસાર થયો. મેં તેને પુછયું કે મને કયાં મોકલો છો? તેણે ખભા ચડાવી કહ્યું "હું કશુંજ જાણતો નથી." બીજા કેદીઓ ઇશારાથી મને પુછવા લાગ્યા, પણ કોને શું જવાબ આપું? વીચાર કરવા લાગ્યો કે એક નરકવાસમાં હજુ તો જરા ઠરી ઠામ પડયો ત્યાં કયા બીજા નરકવાસમાં જવાનું સરજાયું હશે. સાડા અગીયારેક થયા હશે. મને ફરી ઓફીસમાં બોલાવવામાં આવ્યો. મારી થેલી ઉચકાવી મુખ્ય દરવાજામાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં બન્ને હાથ જોડી બેડી નાખવામાં આવી અને એ સ્થિતિમાં થેલી ઉચકાવવામાં આવી અને વડો દરોગો અને બીજો એક દરોગો એ બેની સાથે થોડે દુર ચાલીને ગયા ત્યાં મોટર ગાડી ઉભેલી તેમાં બેસાડી જરમીસ્ટન સ્ટેશને ગયા. ત્યાં પ્લેટફોર્મને એક છેડેથી છેક બીજે છેડે સુધી ચલાવી લઇ જવામાં આવ્યો. કયાંક કયાંક દાદરો પણ ચઢવાના હતા. ઉતાવળે ઉતાવળે ચાલવાનું હોવાથી શરીરની નબળાઇને લીધે હાંફ પણ ચડી ગઇ. એક ગાડી તો ચુકાઇ ગઇ એટલે વીસ મીનીટ સુધી બીજી ગાડીની રાહ જોતાં ઉભા રહેવું પડયું. દરમીયાન સઘળા લોકો મારી તરફ ટગર ટગર જોઇ રહ્યા હતા. એક આફ્રિકન સુશિક્ષિત જણાતો હતો તે હું કોણ છું તે સમજી ગયો જણાયો અને મને દુરથી વંદન કર્યું મેં સ્મિતથી તેનો પ્રત્યુત્તર વાળ્યો. તેટલામાં ગાડી આવી. કયાં જતી હતી એ મારાથી જોઇ નહિ શકાયું. છેક છેડે ગાર્ડનું વેન હતું તેમાં ગાર્ડની સાથે વાત કરી મને મુકવામાં આવ્યો. એક દરોગો મારી સાથે ચડયો. વડો દરોગો સ્ટેશને મુકવા આવ્યો હતો તે વિદાય થયો. મારી સાથેના દરોગાને અંગ્રેજીનો એક હરફ પણ આવડતો નહોતો. આફ્રિકાન્સ સિવાય બીજી એકે ભાષાનું જ્ઞાન નહોતું. ઝુલુ ભાષાના થોડાક શબ્દો બોલી શકતો હતો. એટલે મને "સ્હાલા ફાંસી" (નીચે બેસ) એમ ઝુલુમાં કહ્યું. ત્યાં પડેલા માલના એક બોખાંપર હું બેઠો. સ્ટેશનો પસાર થાય તેના પાટીયાં જોવાની કોશીશ કરૂં પણ એકે નજરે પડે નહિ. પહેલાં તો થયું કે બોકસબર્ગ લઇ જતા હશે કેમકે ઘણા કેદીઓને ત્યાં લઇ જવામાં આવતા હતા. પ્રીટોરીયાનું તો મેં સ્વપ્ને પણ નહોતું ધાર્યું. એક કલાકે મોટું સ્ટેશન આવ્યું અને ત્યાં ઉતરવાનું થતાં ખબર પડી કે પ્રીટોરીયા આવ્યા. ત્યાં બહાર જેલની વેન મને લેવા આવેલી તેમાં બેસી પ્રીટોરીયાની જેલમાં પહોંચ્યા. અહિ પૂ. બાપુને ૧૯૧૩ની સાલમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. અંદર જતાં હવે શું થશે એ વિચારથી છાતી ધડકતી હતી. થોડી વાર ઉભા રહ્યા પછી સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટની ઓફીસમાં લઇ જવામાં આવ્યો. સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટે મીઠાશથી વાત કરી. "તું મહાત્માનો પુત્ર છે? ચિત્ર પરથી સામ્ય લાગે છે. તું જાણે છે ને કે અહિ તારે કશું પ્રચારકાર્ય કરવાનું નથી?" મેં કહ્યું, "હું સારી રીતે જાણું છું. જેલના નીયમોનું ચુસ્તપણે પાલન કરીશ." પછી ઓફીસમાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાંના દરોગાએ પણ મીઠાશથી વાત કરી. મારી ઘડીયાળ સિવાય મારી પાસે કીમતી વસ્તુ કશી હતી નહિ. તેની નોંધ કરી તે લઇ લેવામાં આવી. સાબુ, ટુથ પેસ્ટ, અસ્ત્રા વિગેરે. ટુથ બ્રશ સિવાયની સઘળી વસ્તુઓ મને આપવામાં આવેલી બીજી થેલીમાં મારાં કપડાં સહીત મુકવામાં આવી. ભૂખ તો કકડીને લાગેલી. મેં કહ્યું મને કશું ખાવાનું નથી મળેલું. તેણે ખાવાનું મંગાવ્યું. ખુબ ગરમ મકાઇની પોરીજ અને ઉપર બે મોટાં બાફેલાં ગાજર હતાં. સાધારણ ઠીક હતું. તેમાંથી થોડુંકજ ખાઇ શકયો અને બાકીનું મારી સામે તાકીને જોઇ રહેલા બીજા આફ્રીકન કેદીઓ ઉડાવી ગયા. ત્યાંથી મને બધા કેદીઓને રાખવામાં આવ્યા હતા એ વિભાગમાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં તાજુબી પામાડનારૂં દ્રશ્ય જોયું. આફ્રિકન, કલર્ડ ઉપરાંત હીંદી કેદીઓની પણ સારી સંખ્યા હતી. એક પણ સત્યાગ્રહી નહોતો. આ સઘળા કેદીઓમાં મદ્રાસી, હીંદુસ્તાની, અને ગુજરાતી મુસ્લીમોનો સમાવેશ થતો હતો. બે, ચાર, પાંચ, સાત, દસ, પંદર વર્ષ સુધીની લાંબી મુદતના કેદીઓ હતા. બધા હીંદી અને કલર્ડ કેદીઓએ ફેલ્ટ હેટો પહેરેલી હતી, પગમાં જોડા ને મોજાં પહેરેલાં હતાં અને ઘણાએ બ્લુ રંગના જાકીટો પહેરેલાં હતાં. હીંદી કેદીઓ ઘણા ખરા ભણેલા હતા. મને જોઇને તેઓ ઓળખી ગયા અને પ્રેમથી આવકાર આપ્યો. આ રીતે નવી દુનીયામાં પ્રવેશ કર્યો. શનીવારની બપોર હતી એટલે સૌ નવરા

હતા. છુટથી હરી ફરી વાતો ની તો કરી શકતા હતા. તેઓમાંના કેટલાકનો પરિચય કર્યો. શરીફખાન, જેનું નામ બહાર મશહુર થઇ ગયું હતું, તેનો પરિચય થયો. બીજા પણ સારા કુટુમ્બોના જુવાન છોકરાઓ હતા. ઘરડાઓ પણ હતા. બહાર ભગે તેવાં ઘોર કર્મો કરેલાં હશે પણ અહિ જેલમાં તો મારા પ્રત્યેના વર્તાવ પરથી તેઓમાં રહેલું મનુષ્યત્વ હું જોઇ અનુભવી શક્યો. તેઓ પ્રત્યે દયા અને માન ઉત્પન્ન થયાં. બપોર ના ૩॥ વાગે સૌને ખાવાનું મળ્યું. અહિ બીજી અગવડો જોઇ. બધા કેદીઓને રોટી, માંસાહાર નહિ કરનારા ઓને ઘી અને માંસાહાર કરનારાઓને ચરબી અને એક મગ ભરીને દુધ વગરની કોફી મળી. રોટી જરમીસ્ટન ની જેલ કરતાં સારી હતી. મેં કોફી પીધી અને થોડી રોટી ખાઇ બાકીની બીજાઓને આપી દીધી. પછી અમને પુરી દેવામાં આવ્યા. અહિં પાંચ, છ, સાત કેદીઓને માટે નાની કોટડી ઓ હતી. હું પુરાયો તેમાં બીજા ચાર કેદીઓ હતા.

(અધુરૂં.)

અમેરીકા અને પાકીસ્તાન વચ્ચે લશ્કરી કરાર

શ્રી. નેહરૂ અને અમેરીકાના એમ્બેસેડરની તે પર ટીકા

વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ ડીસેમ્બર તા. ૧૩મીના કલકત્તામાં પાંચ લાખની મેદની સમક્ષ ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે આજે દુનીયામાં બે મહાન રાજ્યો છે કે જેઓના મત એક બીજા સાથે મળતા થતા નથી. આપણે એકેનો પક્ષ લેવા નથી ઇચ્છતા. આપણે પ્રત્યેક સવાલનો તેના ગુણદોષપરથી વિચાર કરીશું. તેમ છતાં પણ આપણાથી દુનીયામાં અલગ થઇને રહી શકાશે નહિ. આપણો ભાગ આપણે ભજવવાનો રહેશે.

૮૦ મીનીટના પોતાના ભાષણમાં શ્રી નેહરૂએ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે લશ્કરી કરાર વિષેની થઇ રહેલી મસલતોનું સુચન કરતાં કહ્યું કે આપણે આ બાબતમાં તદ્દન સાફ સાફ વાત કરવા માંગીએ છીએ. તેવા કરારની અસર માત્ર હીંદપરજ થશે એટલુંજ નહિ પરંતુ આખા સાઉથ ઇસ્ટ એશીયાપર થશે. આથીજ મેં દિલ્હીમા કહ્યું હતું કે, આ ચાલને આપણે ઘણી ચીંતાની નજરે જોઇએ છીએ અને તેને જોઇને બેસી રહી શકતા નથી. પાકીસ્તાનના નેતાઓએ કહ્યું હતું કે આ ખબર ખોટા છે. જો એમ હોય તો હું ખુશી છું. તેમ છતાં આપણે ચેતતા રહેવું પડશે અને શું બને છે તે પર નજર રાખવી પડશે.

અન્ય રાજ્યો સાથે મૈત્રી રાખવા નો હીંદનો નિશ્ચય ફરી દર્શાવતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, અમેરીકા હો યા સોવીયેટ રશીયા હો સબળા દેશો પાસેથી આપણે સારૂં ગ્રહણ કરવાનું છે. તેઓની નીતી બીજાઓ સાથે સંઘર્ષણ શરૂ કરવાની નહિ હોવી જોઇએ પરંતુ તેઓનું પોતાનું શાંતિનું ધ્યેય આગળ વધારવાની હોવીજોઇએ.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે છલ્લાં બે મહાન યુદ્ધોમાંથી બે મહાન રાજ્યો—અમેરીકાને રશીઆ પાક્યાં છે. પરંતુ કમનસીબે બન્ને એક બીજા પ્રત્યે વહેમની નજરે જુએ છે. એ દેશો ભલે ચાહે તેમ કરે. તેથી હીંદની નીતીને કશી હરકત આવતી નથી. તે શાંતીથી રહી શકશે. પરંતુ સવાલ એ ઉપસ્થિત થાય છે કે, આધુનિક દુનીયામાં એક સ્વતંત્ર દેશથી દુનીયા ના બનાવોથી અળગા શી રીતે રહી શકાય? આથી આપણે યુનાઇટેડ નેશન્સના સભ્ય બન્યા છીએ અને એ મહાન સંસ્થાના પ્રમુખ એક હીંદી છે એ એક માન લેવા જેવી વસ્તુ છે. આપણને ગમે યા ન ગમે જગતના મહાન નાટકમાં આપણે આપણો ભાગ ભજવવો પડશે.

સઘળા એશીયાના દેશો હીંદ, કે જેણે એટલાં બધાં વર્ષો સુધી પરદેશી તંત્ર માં રહ્યાં છતાં શાંતીને માર્ગે પોતાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરી દાખલો બેસાડેલો છે, તેના તરફ નજર કરી રહ્યા છે.

ઘણા એશીયા અને આફ્રીકાના દેશોમાં સંસ્થાનિક રાજ્યો તરફથી થઇ રહેલું શોષણ નાબુદ થયું છે અને બીજા ઘણા દેશોમાંથી નાબુદ કરવાની લડત ચાલી રહી છે. દક્ષિણ આફ્રીકા ના લોકો ઘણી તકલીફમાં છે અને હીંદ, જે તેઓના હક્કો તરફ હમેશાં લાગણી ધરાવતું આવેલું છે, તેના તરફ નજર કરી રહ્યા છે.

આંતરિક સવાલો વિષે બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતા જુદાં જુદાં ક્ષેત્રોમાં થએલી પ્રગતીથી નૂતન અને બળવાન હીંદના પાયા રોપાયા છે. પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાથી દેશની જરૂરીયાતો, અને સાધનોનું અને દેશનો વિકાસ કઇ રીતે થઇ શકે તેનું સ્પષ્ટ ચિત્ર જોઇ શકાયું છે, તેની ઉણપો છતાં એ યોજના વડે બીજી પંચ વર્ષીય યોજના ના પાયા રોપી શકાયા છે.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે હીંદ સર્વોદય રાજ્ય સ્થાપવા ઇચ્છે છે પરંતુ સવાલો નો ઉકેલ માત્ર યોજનાઓ ઘડવાથીજ નહિ લાવી શકાય. દેશની પ્રગતી ત્યારેજ થઇ શકશે જ્યારે પ્રજા સંગઠીત થઇ હશે અને તેની પ્રગતીને માટે પોતાનો સારામાં સારો ફાળો આપવા તઇયાર થશે. ગાનવીઓમાંથી અસમાનતા નાબુદ થવી જોઇએ એ સામ્યવાદી સિદ્ધાંત સાથે હું મળતો થાઉં છું. પરંતુ સામ્યવાદીઓ જો એમ માનતા હોય કે એ હીંસાથી અથવા રાજ્યને ઉથલાવી પાડવાની રીતોથી સિદ્ધ કરી શકાશે તો તેઓ ભૂલ કરે છે.

તેમણે કહ્યું કે હીંદમાં સામ્યવાદીઓ જે નીતી અખત્યાર કરી રહ્યા છે તે રચનાત્મક નથી પરંતુ ખંડનાત્મક છે.

ડીસેમ્બર તા. ૧૧મીના દેહરાદુન ખાતે મોટી મેદની સમક્ષ ભાષણ કરતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે નવો સંબંધ સ્થપાવાનો છે—કરાર થવાના છે. તેઓ સ્વતંત્ર છે અને ચાહે તેમ કરી શકે છે. પરંતુ આવા કરાર થશે અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસની મદદથી પાકીસ્તાનના લશ્કરમાં વધારો થશે તો તેની બુરી અસર હીંદપરજ નહિ પરંતુ આખા સાઉથ ઇસ્ટ એશીયાપર થશે તેમાં કંઇંજ શક નથી.

આવી વસ્તુને માટે પાકીસ્તાનમાં દરવાજો જરા પણ ખુલ્લો મુકાયો તો વખત જતાં એવા કરારોના પરિણામે ઉપસ્થિત થએલી સ્થિતિના દબાણથી એ દરવાજો વધારે પહોળો ઉઘડશે.

હીંદ ખાતેના યુનાઇટેડ સ્ટેટસના એમ્બેસેડરનું ભાષણ

હીંદ ખાતે યુનાઇટેડ સ્ટેટસના એમ્બેસેડર મી. જ્યોર્જ વી. એલને ડીસેમ્બર તા. ૧૩મીના ન્યુદિલ્હીમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે, પાકીસ્તાન સાથે કંઇ પણ લશ્કરી કરાર કર્યા પહેલાં તેની યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને હીંદ વચ્ચેના સંબધપર શી અસર થશે તેનો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પ્રથમ વિચાર કરશે.

ફોરીન રીલેશન્સ એસોસીએશન સમક્ષ ભાષણ કરતાં મી. એલને કહ્યું કે સુચવાયેલા કરારને વિષે હીંદની પ્રજાના મનમાં ચીંતા ઉત્પન્ન થઇ છે એ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ સારી રીતે સમજે છે.

એવા કરારથી કાશમીરનો સવાલ જે હજુ અણઉકેલાયેલો પડેલો છે તેનાપર અસર થવાના સંભવની હીંદ ને દહેશત રહે એ યુનાઇટેડ સ્ટેટ સારી રીતે જાણે છે. કંઈ પણ ચોકસ નિર્ણયપર આવતાં પહેલાં એ સઘળી બાબતોનો પુરો વિચાર કરવામાં આવશે.

મી. એલને કહ્યું કે હીંદ એક મહાન લોકશાસન તંત્ર છે. જે લોકો એ હમણાજ પોતાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરેલી છે અને હવે પોતાનું ભાવિ ઘડી રહ્યા છે તેઓની વચ્ચે કામ કરતાં મને ઘણો આનંદજનક અનુભવ થઇ રહ્યો છે.

આ દેશને ચિન તરફ કેમ એટલી ઉંડી લાગણી છે એ હું સમજી શકું છું. તેનું કારણ એ નથી કે ચીન સામ્યવાદી દેશ છે પરંતુ એ મહાન દેશ જે ભૂતકાળમાં એટલો નબળો હતો તે હવે મજબુત અને સ્વમાની બનેલો છે અને પશ્ચિમના રાજ્યો સાથે સમાનતાના ધોરણે વાત કરી શકે છે. એજ રીતે સાઉથ કોરીયાની સરકાર અને સંસ્થાનિક અને બીજા સવાલોપરની લાગણીઓ પણ હું સમજી શકું છું.

ઇસ્ટ આફ્રીકામાં ખુલ્લું મુકાયલું શ્રી. કૃષ્ણ મંદીર

ડીસેમ્બર ૧૫મીના કેનીયામાં આવેલા નકુરૂ ખાતે શ્રી કૃષ્ણજીનું મંદીર કોઇ પણ જાતનો જાતી, નાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા વિના સૌને માટે ખુલ્લું મુકાયું છે. તેમાં હરિજનો, આફ્રીકનો, યુરોપીયનો વિગેરે સૌ કોઇ જઇ શકશે. એ પ્રસંગે પ્રવચન કરતાં હીંદ સરકારના કમીશનર શ્રી. આપા સાહેબ પંતે કહ્યું કે આપણે માત્ર મંદીરની અંદરની મુર્તીનો જ વિચાર નહિ કરવો જોઇએ પરંતુ હીંદની સંસ્કૃતીના મુળ સિદ્ધાંતોનો ખ્યાલ કરવો જોઇએ. તેમાંના કેટલાક જે શ્રી. કૃષ્ણે શીખવેલા છે તે દુનીયા ના આ ભાગમાં આપણે આજે ખાસ યાદ રાખવા જોઇએ. એ છે સઘળા લોકો પ્રત્યે સમભાવ અને મમતા કેળવવો. ઉચ્ચ, નીચ, ગરીબ, તવંગર, શિક્ષિત અશિક્ષિત એવા કોઇ પણ જાતના ભેદભાવો રાખવા નહિ જોઇએ. અને સઘળા લોકોનું હિત જોવું જોઇએ.

શ્રી. પંતે કહ્યું કે હીંદ માને છે કે દુનીયા સમક્ષ આજે ઉપસ્થિત થએલા સવાલોનો ઉકેલ અર્થવાદથી આવી શકશે નહિ પરંતુ અધ્યાત્મવાદ—ઇશ્વરિ શક્તિથીજ આવી શકશે. અણુબોમ્બથી દુનીયાના લોકોને સંગઠીત કરી નહિ શકાય. આધ્યાત્મિક શક્તિથી—"એટોમીક બોમ્બ"થી નહિ પરંતુ "આત્મિક બોમ્બ"થી—કરી શકાશે.

આ મંદીર બે લાખ શીલીંગના ખરચે નકુરૂના હીંદુ કચ્છી ગુજરાતી યુનીયન તરફથી બંધાએલું છે.

ચિત્તને સાફ કરવા માટે કોઈ પણ "લોન્ડ્રી" નથી!

પ્રવકતા : શ્રી. કેદારનાથજી

જીવનશુદ્ધિ, ચિત્તશુદ્ધિ, વ્યવહાર શુદ્ધિ એ ત્રણે શબ્દો એક જ વસ્તુનો નિર્દેશ કરે છે. જેવી રીતે જે માણસના હાથ કોલસના સ્પર્શથી કાળા થયા હોય તે જે જે વસ્તુઓને અડકશે તે બધી વસ્તુઓની ઉપર કાળા ડાઘ લાગવાના તેવી જ રીતે જે માણસનું ચિત્ત શુદ્ધ નથી થયું તેનાથી જે કંઇ કર્મો થશે તે બધા અશુદ્ધ જ થવાનાં. આપણા રોજે રોજના વ્યવહારો શુદ્ધ થવા માટે ચિત્ત શુદ્ધ થવું જ જોઇએ. આપણું જીવન એટલે અનેક વ્યવહારોનો સમૂહ. જેને સો રૂપીઆ એકઠા કરવા હોય તેને એક એક રૂપીઓ મેળવવો જોઇશે. એ સિવાય સો રૂપીઆ મેળવી શકાશે નહિ. તેવી જ રીતે જેને જીવનશુદ્ધિની ઇચ્છા છે તેણે પોતાના દરેક વ્યવહારને શુદ્ધ બનાવવો જ રહ્યો. વ્યવહારમાં શુદ્ધિ આણ્યા સિવાય જીવનશુદ્ધિ અશક્ય બને છે. આ રીતે, ચિત્તશુદ્ધિ, વ્યવહારશુદ્ધિ અને જીવનશુદ્ધિ આ સહજ ક્રમ છે

કપડાં, વાસણ, મન

શુદ્ધ વસ્તુઓ માટેનો આગ્રહ એ દરેક મનુષ્યની સહજ વૃત્તિ છે. સમજુ બાળક પણ મેલાં કપડાં કરતાં ધોયેલાં કપડાં પસંદ કરશે. પાણી પીતી વખતે કે જમતી વખતે કોઇ પણ માણસ સાફ કરેલાં વાસણો વાપરવાનો આગ્રહ રાખે છે. શુદ્ધ પાણી કે ખોરાક પણ અસ્વચ્છ મેલા વાસણમાં લેવાથી તન્દુરસ્તી માટે હાનિકારક મનાય છે. પણ મનુષ્યનું મન તો કપડા અને વાસણ કરતાં અનેક ગણુ મહત્ત્વનું છે, અતિશય નિકટનું છે. આપણા મનની શુદ્ધિ–અશુદ્ધિ ઉપર આપણા સંકલ્પો, વિચારો તથા કર્મોનો આધાર રહેલો છે. ગંદાં કપડાં કે મેલાં વાસણો તો બીજાની મહેનતથી પણ સાફ કરી શકાય છે પણ પોતાનું મન કે ચિત્ત શુદ્ધ કરવાને માટે પોતાને જ મહેનત કરવી પડે છે. ચિત્તને સાફ કરવાને માટે કોઇ પણ લોન્ડ્રી નથી. આપણા ચિત્તની શુદ્ધિ ઉપર આપણા પોતાના સુખદુઃખનો આધાર રહેલો છે એટલું જ નહિ પણ આખા સમાજના સુખ દુઃખનો આધાર દરેક વ્યકિતની ચિત્તશુદ્ધિ–અશુદ્ધિ ઉપર નિર્ભર છે. દસ–પંદર ધાડપાડુઓ આખા ગામને હેરાન કરી શકે છે. પાંચ–દસ મવાલીઓને કારણે કોઇક વખત, આખા મહોલ્લાં ઉપર કરફયુ ઓર્ડર લાદવામાં આવે છે.

દ્યોતક

આમ, દરેક વ્યકિતની ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર સમાજનું સ્વાસ્થ્ય હિત અવલંબે છે. આ કારણે સ્વચ્છ ઘર, ધોયેલાં કપડાં કે સાફ કરેલાં ઠામવાસણો કરતાંયે શુદ્ધ ચિત્ત એ માનવ સમાજ ના હિતની દૃષ્ટિએ એક અતિશય મહત્ત્વની વસ્તુ છે. આજની આપણા સમાજની દુર્દશા આપણામાં રહેલા ઉચ્ચ–નીચના ભાવ, ભાષાવાદ, પ્રાંતીય વાદના વેરઝેર, આ બધાના કારણ રૂપ આપણા સમાજમાં ચિત્તની અશુદ્ધિ કેટલી વ્યાપક બની છે અને એનાં મૂળ કેટલાં ઉંડાં ગયાં છે એના દ્યોતક છે.

મહાસિદ્ધાંતો

ઘણા લોકો પુછે છે કે ચિત્તને શુદ્ધ કેવી રીતે બનાવી શકાય? કપડાં ધોવાને માટે પાણી સાબુ ઈત્યાદિની જરૂર પડે છે. વાસણને સાફ કરવા માટે જેમ એક પદ્ધતિ છે તેવી જ રીતે ચિત્તને શુદ્ધ કરવા માટે પણ નિયમો છે. દરેક ધર્મમાં, દરેક સંપ્રદાયમાં આને માટે કંઇક યોજનાઓ હોય છે. એ નિયમોને લઇને જ જગતના વિશ્વવંદ્ય મહાપુરૂષોએ, અવતારી પુરૂષોએ પયગમ્બરોએ પોતાનું જીવન સ્ફટિક જેવું શુદ્ધ બનાવ્યું, ચિત્તને નિર્મળ કર્યું જગતને તારણરૂપ બન્યા. પૂજા પ્રાર્થના, નમાઝ. નામ સ્મરણ સત્સંગ, એ સાધનો ઉપર દરેક સંપ્રદાયે આગ્રહ રાખ્યો. એ સાધનો દ્વારા ઇશ્વરના મંગલમય આ દેશમાં નિષ્ઠા રાખીને એ મહાપુરૂષોએ પોતાનું જીવન સદ્‌ગુણોથી ભરી દીધું. પોતાના જ સુખની વૃત્તિ ન રાખતાં સમાજ સુખની એમણે વધુ ચિન્તા કરી. પોતાનું સુખ સમાજસુખની આડે આવતું હોય તો એમણે પોતાનું હિત જતું કર્યું. પોતામાં ન્યાયવૃત્તિ દયાવૃત્તિ પરોપકારવૃત્તિ એમણે પોષી અને એમાં ઉત્તરોત્તર વધારો કર્યો. માત્ર સદ્‌ગુણો વધારવા ઉપર જ આગ્રહ ન રાખતાં એ મહાનુભાવોએ જગતભરમાં એ સદ્‌ગુણો લાવવા પુરૂષાર્થ કર્યો. આમાંથી જ અન્યાય નો પ્રતિકાર કરવાની વૃત્તિ નિર્માણ થઇ અને આવી રીતે જ જગતના એ તારણહારોના અનુભવસ્વરૂપ, સત્ય, અહિંસા, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિગ્રહ એ જીવનના મહા-સિદ્ધાન્તોની શોધ થઇ.

સાધનો

ચિત્તશુદ્ધિ માટે, જીવનશુદ્ધિ માટે પૂજા–પ્રાર્થના, નામસ્મરણો પરાપુર્વથી

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

જો આપ સ્વચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈંતેજાર હો તો અમારા ઉપર લખવા ચુકશો નહિં. હમે બનતી ઝડપે, ચોકખો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું.

"ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ હમારો મુદ્રાલેખ છે.

એક વખતનો ટ્રાયલ ઓરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ટ્રીના ઓરડરો ઉપર સ-વિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવકુ, કઠોળ, ઘર–ગથ્થુ દવાઓ, હવન–પુજાની સામગ્રીઓ. સાડી-લુગડા, લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ટ્રીના ઓરડરો સી. ઓ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

સાચાં સાધનો મનાયાં છે. એ સાધનો મારફતે આપણે ચિત્તશુદ્ધિ સાધ્ય કરવાની છે. જો એ સાધનો દ્વારા ચિત્તશુધ્ધિ ન થતી હોય તો એ સાધનોનો સાચો ઉપયોગ નથી થતો એમ માનવું રહ્યું. દવા પીવાથી જો રોગ ન મટે તો દવામાં કે દવા લેવાની પધ્ધતિમાં દોષ રહેલો હોવો જોઇએ; તેવી જ રીતે પુજા પ્રાર્થના નામસ્મરણ એ સાચાં સાધનો દ્વારા ચિત્તશુદ્ધિ ન થતી હોય તો આપણે એ સાધનોનો ઉપયોગ કરવાની પદ્ધતિ તપાસવી રહી.

કાલ્પનિક અભિલાષાઓ

આજે આપણા દેશમાં મંદિરો, દેવળો, પુજાપાઠો અને એ સાધનોનો જેટલો વ્યાપક ફેલાવો છે તેટલો બીજા દેશોમાં નથી. છતાંયે આપણા દેશમાં સામાજીક અનિષ્ટો ખુબ દેખાય છે. આનાં કારણો તપાસતાં જણાય છે કે આપણે સાધનો અને સાધ્યમાં ભેદ કરતા નથી. સાધનોને જ સાધ્ય માની બેઠા છીએ. પુજાપ્રાર્થના, નામસ્મરણથી ચિત્તને શુદ્ધ કરવું છે એ વાત ભૂલી જઇએ છીએ. માત્ર પૂજા–પ્રાર્થના કરવાથી પુણ્ય થશે પાપ ધોવાઇ જશે એમ માન્યતા દેખાય છે. કયાંક પૂજા–પ્રાર્થના સાધન તરીકે મનાય છે. ત્યાં સાધ્ય માટે કંઇક કાલ્પનિક અભિલાષાઓ હોય છે. પૂજા–પ્રાર્થનાથી સુખ મળે, ઐહીક લાભ થાય, વિપત્તિઓ દુર થાય એ વિચારો હોય છે. ચિત્તશુધ્ધિ ઉપર આગ્રહ પ્રમાણમાં ઓછો દેખાય છે. આ કારણે જ પુજા–પ્રાર્થના જેવા સાચાં સાધનો આપણા જીવનમાં સાચું પરિવર્તન આણી શકતાં નથી, આપણે સાધ્ય–સાધનનો વિવેક કરીએ, જે વસ્તુ મેળવવી છે એ ચિત્તશુધ્ધિ ઉપર નજર રાખીએ, ચિત્ત રોજેરોજ શુધ્ધ થતું રહ્યું છે કે નહિ એની ઉપર અંતર્મુખ થઇને વેપારી જેમ પોતાનો હિસાબ તપાસે છે એવી ઝીણવટથી આપણા રોજેરોજના જીવન તરફ નજર રાખતા થઇએ તો જ આપણું ચિત્ત શુધ્ધ થતાં આપણા વ્યવહારો આપોઆપ શુધ્ધ બનતા રહેશે.

જીવનની સંપુર્ણતા

ઇશ્વરે માણુસને પશુ કરતાં વધારે ઉંચો બનાવ્યો છે. માણુસનું ચિત્ત અને માણુસની બુધ્ધિ પશુઓમાં એ વૃત્તિઓ અતિશય અલ્પ પ્રમાણુમાં છે. માણસ જ બુધ્ધિનો ઉપયોગ કરવાથી એને કેળવીને જગતને આજની શોધખોળો આપી શક્યો છે. કલાકમાં પાંચસો માઇલની ગતિએ આકાશમાં સફર કરવી, પાણીની સપાટી નીચે સબમરિનમાં સફર કરવી ઇત્યાદિ અનેક આશ્ચર્યકારક શોધો મનુષ્યની બુદ્ધિના વિકાસનાં અદ્દભુત દર્શનો છે, પણ મનુષ્યે જેટલા પ્રમાણુમાં એની બુધ્ધિને કેળવી છે તેટલા પ્રમાણુમાં એનાં ચિત્તને કેળવ્યું નથી. બુધ્ધિની સૂક્ષ્મતા વધારવા માટે જેટલો આગ્રહ રખાયો છે તેટલો આગ્રહ ચિત્તની શુધ્ધિ માટે રખાયો હોત તો આજે વિશ્વભરમાં આટલી આટલી શોધખોળો છતાંયે જે યાતનાઓ, ત્રાસો અને અનિશ્ચિતતાઓથી માનવસમાજ પીડાઇ રહ્યો છે તે દુર કરી શકાત. પુરી તન્દુરસ્તી, વસ્તુઓની વિપુલતા કે બુધ્ધિની સૂક્ષ્મતાથી માણુસ સુખી બની શકશે નહિ. માણુસને શરીર, બુધ્ધિ અને ચિત્ત ત્રણે વસ્તુઓ છે. ત્રણેના વિકાસથી જ માનવી જીવન સંપુર્ણ બને છે.

ઉપયોગ

આજે શરીર અને બુધ્ધિના વિકાસ ઉપર જોર આપવામાં આવ્યું છે. પ્રમાણુમાં ચિત્ત કે મનના વિકાસ ઉપર ઓછું લક્ષ અપાય છે. આગળ શરૂઆતમાં કહ્યું તેમ સમાજનું હિત કે સ્વારથ્ય માણુસના શરીર કે બુધ્ધિ વિકાસ કરતાં એના ચિત્તના વિકાસ ઉપર, ચિત્તશુધ્ધિ ઉપર વધુ આધાર રાખે છે. આપણે એ દષ્ટિએ ચિત્ત શુધ્ધિ માટે આગ્રહ રાખીએ, અને પુજા–પ્રાર્થના, નામસ્મરણુ એ સાધનોનો માત્ર ચિત્તશુધ્ધિ સાધ્ય કરવાની દષ્ટિએ ઉપયોગ કરીએ.

(પુ. નાથજીએ વડોદરા ખાતે કરેલા વ્યાખ્યાનમાંથી)

યુનીયનની મુસાફરીએ નીકળેલા અમારા પ્રતિનિધિ

અમારા પ્રતિનિધિ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનાં પુત્ર શ્રી. અરૂણભાઇ ગાંધી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના લવાજમો ઉઘરાવવા યુનીયનની મુસાફરીએ નીકળ્યા છે. અમે ઉમેદ રાખીએ છીએ કે તેમને સઘળાં સ્થળોમાં જોઇતી સગવડ પુરી પાડવામાં અને તેમના કાર્યમાં સર્વે ભાઇઓ આપતા આવેલા છે તેમ સહાયતા આપશે, જે બદલ અમે તેઓના આભારી થઇશું.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીંમત શી. ૩–૬.

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ.

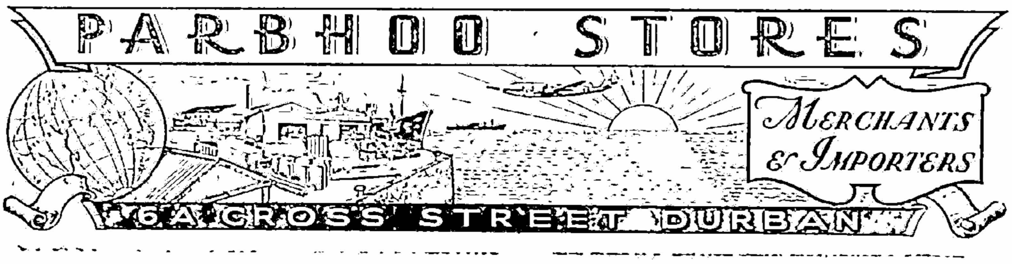

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની–રસોડાની?!

કન્ટ્રીમાં વસતા ભાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચીંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી ધો. હમારા ઉપર ઓરડર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો:

(૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીભર્યો માલ મળશે
(૨) કિફાયત ભાવ ચાર્જ કર ામાં આવશે
(૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિધુત-ઝડપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફકત એકજ ટ્રાયલ ઓરડર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફ્રી–ઓફ–ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોકત શિરનામે લખો.

ગાંધીવટું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર–ગથ્થુ દવાઓ, પુજા–હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા.—કન્ટ્રીના ઓર્ડરો ઉપર "કાળજીભરી દેખરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

દયા ધર્મકા મુલ

સત્યનિષ્ઠ, નિર્લોભી અને ધર્મભીરૂ દીનદયાળનો પુત્ર દુર્ગાચરણ પણ પિતાના જેવો જ હતો.

દુર્ગાચરણ ડૉકટર બન્યો પણ કમાવા નહિં. લોકોની સેવા કરવા નાની એવી પેટીમાં દવાની શીશીઓ રાખી તે ફળિયે ફળિયે ફરી વળતો અને ગરીબોને મફત દવા આપવા જતો. દવા બદલ એ કદિ કોઇ પાસે પૈસા માંગતો નહોતો.

એક દિવસ દુર્ગાચરણ એક દરદીને જોવા ગયા હતા, એ દરદીના ઘરમાં ઘણો જ ભેજ હતો અને દરદીની બીમારીનું ખરૂં કારણ પણ તેજ હતું. દુર્ગાચરણે ખાટલા પર સુવાનું કહ્યું, પણ પેલા બિચારા પાસે ખાટલો ખરીદવા જેટલા પણ પૈસા નહોતા, તેમને એ વાતની ખબર પડી. તરત જ પોતાનો સુવાનો ખાટલો પોતાને ઘરેથી ખભે ઉંચકી લાવ્યા.

તેમના ઘરની પછવાડે વાડામાં શાકના વેલા વાવ્યા હતા.

એકવાર વાડા પાસે કોઇ માણસ પોતાની ગાય બાંધી ગયું.

વાડામાં ગાયે સુંદર વેલા જોયા અને ખાવાની ઇચ્છા થઇ, પણ દોરડું મજબુત હતું તેથી દોરડુ તોડવાનો પ્રયત્ન કરી કરી બિચારી ગાય થાકી અને નિરાશ થઇને ઉભી રહી. દુર્ગાચરણને દયા આવી, તેમણે ગાયનું દોરડું છોડી નાખ્યું અને કહ્યું "મા, સુખેથી ખાવ." ગાય વાડામાં જઇને વેલા ખાઇ તૃપ્ત થઇ વાડામાં ખેદાન મેદાન કરી મુકયું.

દીનદયાળને વાતની ખબર પડી. ગુસ્સો ચઢ્યો. દુર્ગાચરણને કહ્યું: "તારે તો કંઇ કમાવું નથી અને ઉલટાનું ઘરમાં પણ નુકશાન કર્યા કરવું કેમ?"

દુર્ગાચરણ કંઇ ન બોલ્યો.

"પ્રભુભજન પાછળ દાકતરનો ધંધોય છોડી દીધો અને વળી હૃદયમાં દયા તો કયાંય સમાતી નથી. હવે શું ખાશો?"

દુર્ગાચરણે શાંતિથી કહ્યું "પિતાજી જે ભગવાને દાંત આપ્યા છે તે ચાવણું પણ આપશે આપ મારી નાહક ચિંતા ન કરો."

દીનદયાળે વધારે ગુસ્સે થઇ કહ્યું "ધંધા વિના શુ ઘાસ ખાશો? સંસારમાં શું લંગોટી પહેરી ફરશો?

પિતાજીને તેમણે કંઇ ઉત્તર આપ્યો નહીં. તરત ઘરના વાડામાં ગયા અને ઘાસ લઇ આવ્યા. પિતા પાસે માત્ર લંગોટીભેર જ આવ્યા અને ઘાસ ચાવતાં ચાવતાં કહ્યું "પિતાજી તમારી બંને આજ્ઞાઓનું પાલન કરૂં છું."

અને દુર્ગાચરણ ચાલતા થયા. પિતાએ સમજાવ્યા પણ ન માન્યા. દુર્ગાચરણ મટી પુર્વ બંગાળના પ્રસિધ્ધ સંત નાગમહાશય બન્યા.

જાહેર ખબર

હીંદુ હોસ્ટેલ, જોહાનીસબર્ગ

જ્યાં જ્ઞાતિના ભેદભાવ વિના હીંદુ માત્રના વિદ્યાર્થીઓને સ્થાન મળે છે. રહેવા જમવાની ઉત્તમ સગવડ, હવા ઉજાસ વાળાં મકાનો, શાન્ત લતામાં આવેલાં છે, ન્યુટાઉન ઇન્ડીઅન પ્રાયમરી તેમજ હાઇસ્કુલથી તદન નજીક છે.

સ્કુલો તા. ૧૨-૧-૫૪થી ફરી શરૂ થશે, જેમણે વિદ્યાર્થીઓને હોસ્ટલમાં મૂકવા હોય તેમણે નીચેના શરનામેથી ફોર્મ મંગાવી તરત અરજી કરવી માત્ર થોડી જ જગ્યા ખાલી છે.

ફોન ૩૩-૨૬૫૧

શ્રી ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી આશ્રમ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

નવાં પુસ્તકો

ગાંધી સાહીત્ય

દિલ્હી ડાયરી ૧૦ ૦

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ ૬ ૦
ગીતા મંથન ૭ ૬
જીવન શોધન ૮ ૦
લગ્ન ગીતો ૪ ૬
પુણ્ય પરવાર્યું નથી ૫ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના લિલામ લેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક શચીન ૧૫ ?
ઓઆ ૨૧ ૦
સાથી રા. ના. પાઠક

ખાંડેકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ

સોનેરી છાયા ૧૦ ૦
સ્વપ્ન સૃષ્ટી ૧૦ ૦
આશામીનારા ૧૨ ૦
છાયા પ્રકાશ ૧૨ ૬
"

ર. મ. દેશાઇ કૃત

દિવડી ૧૨ ૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

જોઇએ છે ડાઉકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જાન્યુવારી	હીંદુ ૨૦૧૦ માર્ગ–પોષ	મુસલમાન ૧૩૭૩ રબિકેલ આખર જમાદી ઉલ અવ્વલ	પારસી ૧૩૨૩ તીરમાસ અમરદાદ	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો–ઉત્સવો
શુક્ર	૧	વદ ૧૨	૨૫	૨	૪–૫૭	૭–૦૦	ખ્રિસ્તી નવું વર્ષ હિં. સફળા એકાદશી
શની	૨	,, ૧૨	૨૬	૩	૪–૫૭	૭–૦૦	
રવી	૩	,, ૧૩	૨૭	૪	૪–૫૮	૬–૫૯	શિવરાત્રી
સોમ	૪	,, ૧૪	૨૮	૫	૪–૫૮	૬–૫૯	સોમવતી અમાસ
મંગળ	૫	,, ૩૦	૨૯	૬	૪–૫૯	૬–૫૯	
બુધ	૬	સુદ ૧	૩૦	૭	૪–૫૯	૬–૫૯	પોષ માસ બીજનો ક્ષય.
ગુરૂ	૭	,, ૩	૧	૮	૫–૦૦	૬–૫૮	
શુક્ર	૮	,, ૪	૨	૯	૫–૦૦	૬–૫૮	પંચક બેઠાં રાતે ૦–૬થી (૧)
શની	૯	,, ૫	૩	૧૦	૫–૦૧	૬–૫૮	,,
રવી	૧૦	,, ૬	૪	૧૧	૫–૦૧	૬–૫૭	,,
સોમ	૧૧	,, ૭	૫	૨૧	૫–૦૨	૬ ૫૭	,,
મંગળ	૧૨	,, ૮	૬	૧૩	૫–૦૨	૬–૫૭	,,
બુધ	૧૩	,, ૯	૭	૧૪	૫–૦૨	૬–૫૬	
ગુરૂ	૧૪	,, ૧૦	૮	૧૫	૫–૦૨	૬–૫૬	

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૬	૧
નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૬	૬
મળેલાંજીવ (પ્ર. પટેલ)	૭	૦
સોરઠી ગાથા ”	૧	૬
દેરદાસ (શરદબાબુ)	૫	૦
ઘરે બાહીરે ”	૧	૦
લાવણ્ય	૫	૯
મેઘ બીંદુ	૭	૦
ભાગ્ય નિમાર્ણ	૭	૧
ત્રણ અરધુ બે	૪	૦
ઉભી વાટ	૮	૧
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
દોન ધ્રુવ	૬	૦
ખરુમા બાપુ	૭	૬
કઉંચ વધ	૧૦	૧
અખૂખુટ ધારા	૭	૧
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
કરૂણા દેવી (સાને ગુરૂજી)	૨	૩
શમના રખોપા સાને ગુરૂજી	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag., Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની સેવામાં	૧	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન')	૧	૧
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૬
ટાઇફોઇડ	૧	૬
નળ આખ્યાન	૭	૧
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિશે લખેલું)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું બંધારણ	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦

Obtainable from

"Indian Opinion"

P. Bag,

Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ		૭	૧
મહાદેવ દેશાઇનું જીવન ચરીત્ર		૨	૩
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧	૧૦	૦
” ” ”	ભા. ૨	૧૨	૦
” ” ”	ભા. ૩	૧૧	૧
” ” ”	ભા. ૪	૮	૦
” ” ”	ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી		૧૫	૦
હસ્ત લીખીત—હીંદ સ્વરાજ્ય		૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા		૨	૧
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)		૩	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)		૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)		૧	૧
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર)		૨	૬
બાપુની પ્રસાદી		૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)		૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)		૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)		૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૯
આશ્રમ ભજનાવલી		૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭	૧
ગીતા ધ્વની ” ”	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા ” ”	૪	૬
સમુળી ક્રાંતી ” ”	૪	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી	૭	૧
પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
કલકી અને સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન)	૧	૦
સરદાર વલ્લભભાઇ ભાગ ૧	૧૩	૦
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની લડતનો ઇતિહાસ)	૧	૩
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૧	૦
ત્યાગ મુર્તી અને બીજા લેખો	૬	૦
શ્રાદ્ધના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ મંથન	૫	૦
જીવન શોધન	૮	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social, problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બધી બાબતો માટે
જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ઝેરના પીધા છે જાણી જાણી (દર્શક)	૫	૦
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે)	૩	૦
સરદાર વલ્લભભાઇને બાપુના પત્રો	૪	૬
ધર્મોદય (કાકા કાલેલકર)	૨	૦
બા–બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૩	૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રાજાજી)	૨	૦
અહિંસા વિવેચન (કીશોરલાલ મશરૂવાળા)	૩	૬
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી	૩	૦
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૬	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
મઝધાર (અંધ લેખીકા હેલન કેલરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૬	૦
આશાવરી (હાસ્ય રસથી ભરપુર નોવેલ)	૭	૦
બાલ જોગણ (ર. વ. દેશાઈ કૃત)	૧૪	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧૬	૦
કીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
સર્જાતા હઈયા (નવલભાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	૭	૬
નંદવાયલા હઇયા (પુષ્કર ચંદરવાકર)	૭	૬
માનવીની ભવાઇ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪	૦

બાળ સાહિત્ય

અદલ અને બાદલ (રમુજી વાર્તા)	૧	૬
કીંગ કોંગ એક સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
દેશ દીપકો	૨	૦

ભુગોળ

.... current of history
turned and the cour
of India and oth
which had

આર્થીક ભુગોળ		
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩		૧૦
" ભા. ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૯

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ચોથી "	૨	૬
પાંચમી "	૩	૦

સુતન લેખન તાલીમ વર્ગ
" " ધોરણ ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૩
" ૨	૧	૩
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૨	૦
ત્રીજી "	૨	૩

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

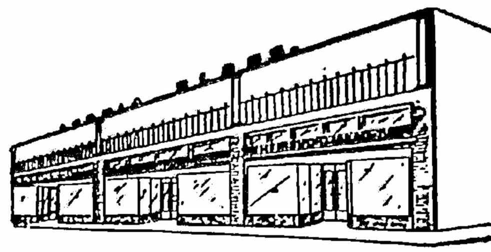

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીંટી બકકલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હીંદુસ્તાનથી સ્ટીમરમાં આવેલ સીનેમાને લગતાં મજેદાર નવીન અંગ્રેજી મેગેઝીનો

	શી.	પે.
ફીલ્મ ફેર	૧	૩
ઇલસ્ટ્રેટેડ વીકલી	૨	૩
સ્ક્રીન	૧	૩
બાઈટ	૧	૩
કેરેવેન	૨	૧
ફીલ્મ ઈન્ડીયા	૫	૦

તમારી પુજાપાઠ માટે ઉત્તમ પુસ્તકો

નવગ્રહ વિધાન (દરિદ્રનો નાશ કરી સુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪	૯
શ્રી શીવ સહસ્ત્ર નામાવલી	૧	૦
સોળ સોમવારની કથા	૨	૧
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨	૬
નરસીંહ મહેતાનાં ભજનો	૨	૬
હવન કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "હોમોપાસના"	૧	૩
શ્રીમદ ભગવદગીતા	૫	૧

પોસ્ટેજ માફ

Obtainable at :

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone : 26070

286 Grey Street, DURBAN.

(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

ડાયરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

જાતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,

CAPETOWN.

Phone : 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

Indian Nationalisop... Canada is a Leader in World Wide Assurance.

...DHI-JINNAH TALKS ...sult us first.

PALSANIA

...RAL AGENT

Business, Esta... EXP... Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN

P.O. Box 4624. Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.